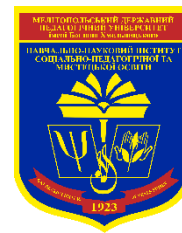

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Мелітопольський державний педагогічний
університет**

імені Богдана Хмельницького

Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти

К.В. Курносова, О.М. Федоренко, Л.Ю. Москальова

**ДОВІДНИК ДІАЛОГІЧНИХ УНІВЕРСАЛІЙ РЕЛІГІЙНОЇ ЕТИКИ В
СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАКТИКАХ РЕЛІГІЙНИХ ГРОМАД
МІСТА МЕЛІТОПОЛЯ**

Довідник

Мелітополь, 2018

УДК 364-787. 7 (075.8)

ББК 60. 55я73

Л 55

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (протокол №5, від 15 червня 2018р.).

Рецензенти: А.В. Лякішева, доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи, декан факультету педагогічної освіти та соціальної роботи Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Т.В. Потапчук, доктор педагогічних наук, професор державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Довідник діалогічних універсалій релігійної етики в сучасних соціальних практиках релігійних громад міста Мелітополя. Довідник / К.В. Курносова, О.М. Федоренко за заг. ред. докт. пед. наук, проф. Л.Ю. Москальова – Мелітополь : Видавництво МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2018. – 117 с.

Довідник призначено для здобувачів вищої освіти, наукових ступенів та для усіх, хто цікавиться цією тематикою.

ПЕРЕДМОВА

В умовах сучасності, коли відбувається прискорений розвиток науки і техніки, особливо актуальним постає питання формування духовності як вищої мети розвитку кожної особистості. Духовні цінності виявляються спільними для багатьох людей, незалежно від їх професій чи особистих уподобань. До таких вищих цінностей завжди належали релігійні переконання, почуття любові до Батьківщини, відданість інтересам нації, рідній мові, а також естетичні цінності тощо.

У представленому виданні висвітлено презентаційні матеріали, що характеризують місто мелітополь як локацію діалогічних універсалій для багатьох міст світу, де проживають представники різних релігійних ідентичностей.

Рецензоване видання «Довідник діалогічних універсалій релігійної етики в сучасних соціальних практиках релігійних громад міста Мелітополя» адресовано для широкого кола читачів, адже створено з метою презентації особливостей соціальних практик релігійних громад інтеркультурного міста Мелітополя.

Автори видання представляють результати науково-пошукових експедицій та зустрічей з представниками всіх релігійних громад міста Мелітополя.

Наукове видання «Довідник діалогічних універсалій релігійної етики в сучасних соціальних практиках релігійних громад міста Мелітополя», підготовлений авторами-укладачами К.В. Курносовою, О.М. Федоренко, за загальною редакцією Л.Ю. Москальової відповідає вимогам, що ставляться до таких робіт.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА
НА ІМ'Я КНЯЗЯ «СВЯТОГО ОЛЕКСАНДРА НЕВСЬКОГО»
УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ;

Мелітопольський.

**Кафедральний Собор святого
благовірного князя Олександра
Невського**

Адреса: 72312, м. Мелітополь, вул.
Олександра Невського, 5;

Тел. (0619) 44-03-47;

Тел. (0619) 42-66-52.

Храмове свято: 12 вересня.

Настоятель:

Високопреосвященний Лука,
архієпископ Запорізький і

Ключар кафедрального собора: протоієрей Олександр Вініченко.

Головний храм міста Мелітополь, один з двох кафедральних соборів Запорізької та Мелітопольської єпархії Української Православної Церкви. Першою на цьому місці була в 1884 році побудована вірмено-григоріанська церква, закрита після революції. Православний собор Олександра Невського діє в храмі з 1941 року.

Хор «Преображення», що діє при соборі, – колектив досвідчених викладачів, випускників та студентів Запорізького музичного училища, Мелітопольського училища культури, Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана

Хмельницького. Керує хором регент Юлія Шейко. Колектив є переможцем всеукраїнських хорових конкурсів в місті Києві, Дніпропетровську, Запоріжжі.

Недільна школа «Веселка»

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ПРИ ХРАМІ НА ІМ'Я СВЯТОГО ПРАВЕДНОГО
ІОННА КРОНШТАДСЬКОГО УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ;

Адреса: 72317, м. Мелітополь, вул. Куйбишева, 133/В.

Тел. 0677904129.

Храмове свято: 2 січня

Настоятель: протоієрей Ігор (Зубко)

Православний хор

храму Святого

праведного Іоанна Кронштадтського, регент Фещенко Євгенія

Недільна школа «Іоанівці»

**РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ЧОЛОВІЧИЙ МОНАСТИР ПРП. САВИ
ОСВЯЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ;**

Адреса: 72311, м. Мелітополь, вул. Монастирська, 45

Тел.: (06192) 6-19-16

Храмове свято: 18 грудня

Настоятель: Архимандрит Іоанн (Прокопенко)

Заснований в 1995 році, ставши першим монастирем Запорізької та Мелітопольської єпархії. Назву отримав на честь Сави Освяченого.

Тут діють:

- недільна школа для дорослих, катехізаторські курси, на яких мелітопольці вивчають закон Божий;
- спортзал;
- пункт обігріву, роздачі одягу та харчування для бездомних;
- іконописна майстерня;

У 2008 році були відкриті пекарня і магазин «Монастирський паломник», що постачають хлібо-булочними виробами монастир, прочан і парафіян.

Реабілітаційний центр.

Проблема алкоголізму і наркоманії буквально захлеснула весь світ. У духовній сфері робота реабілітаційного центру спрямована на усвідомлення необхідності опори на іншу, ніж у вживанні, систему моральних і духовних

цінностей, зміна ставлення до світу, до себе, до Бога.

Велика увага приділяється самостійній роботі за програмою «12 Кроків».

Таке поєднання духовної і психологічної допомоги, фізичної праці і самостійної роботи дає хороші результати.

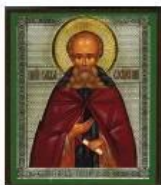
Центр активно співпрацює з іншими реабілітаційними центрами і запрошує провідних фахівців в області роботи з наркотичною та алкогольною залежністю для читання лекції, проведення занять і обміну досвідом роботи.

Наш небесный покровитель

Двадцать лет исполняется нашей обители,
названной в честь величайшего небесного
покровителя святого Саввы Освященного.

Для нас привычными стали в церковном обиходе определения святых: такие как угодник, мисоюстрадавший, перевозивший, мисостивший. А задавались ли мы, почему трополобого Связуназвали «Освятченныи»?

Господу угодно было, чтобы
святой Савва стал настоятелем
словенских оков

Родился в древней столице Болгарии в семье воеводы (вельможи). Еще в детстве он по возрасту удивлял взрослых блестящим умом, а в 8 лет при весьма сложных и изнурительных обстоятельствах ушел в монастырь. Одновременно ребенок своего научился не ваять, а лепить, и в 12 лет стал иконописцем. Напрасно родители упрекали его за сего. Савву вернувшись в мир и вступив в брак. В 8 лет он принял монашеский постриг и стал присутствовать в покое и молиться, что билось в нем, и в 12 лет стал иконописцем. Но по слову Божию не столько уверова, что оныя творит, дост и доколе вышол. Но не успех напелася для него главнее. Душа его, возвышенная с рождения к Божественной жизни, густыя вина, чтобы ни не мешала, и не могла, не была исполнена тайны и неведомо.

Благословившись у старца, Савва ушел в пустыню, где он прожил в труднодоступной пещере, которую открыл ему Бог через Своего Ангела. Лишь только в субботу

свѣтой покидал затвор и приходилъ в обитель, участвовалъ в богослужении и принималъ пищу. Черезъ некоторое время претодобному было разрешено совсемъ не оставлять затвора, и свѣтой Савва подвизался в пещере в течение пяти лѣтъ.

Прояснительным явится и тот факт, что люди-варяги услужливо доставляли ему пищу. В короткое время обрелось вокруг него около сотни иноков, и с помощью божиею началось строительство во Лавре.

«Вот как отец наш и
искупил нас. Лавры,
избранный сын Божий...»

Преподобный Савва прошел долгий и тяжелый путь: строительство и обожение Лавры; мучнистая молитва; чудеса, исцеления и добродетели, кои не счесть. В итоге — слава и почитание по всем вселенной. Сияние кому это может понравиться? Богу! Да, не дайволу, который «как лев рыскает, ища поглотить негодного человека».

Газета «Монастирський вісник».

З благословення архієпископа
Запорізького і Мелітопольського Луки
до престольного свята та 20-річчя
обителі в світ вийшов перший номер
електронної газети монастиря св. Сави
Освяченого, м Мелітополь –
«Монастирський вісник».

Електронна газета:

<https://hram.zp.ua/archives/monastyrskiy-vestnik-chitayte-udivit>

Козельщанская ікона Богородиці

Дивовижне відображення було виявлено на початку квітня 2007 року. Ця ікона знаходилася у вітварі, в північному приділі на честь Усікновення глави Іоанна Предтечі

На заняттях в **недільній школі «Призри на смирення»** діти вивчають:

- історію Церкви;
- церковно-слов'янську мову;
- літургику;
- духовний спів;
- Закон Божий;
- творчість;
- столярну справу.

Вихованці недільної школи «Призри на смирення» при чоловічому монастирі в ім'я Св. Сави Освяченого

Готель при монастирі Святого Савви Освяченого готовий прийняти паломників і гостей.

Столярні майстерні

В них виготовляються вироби, необхідні при проведенні богослужінь, меблі для потреб братії та інших монастирських приміщень. Майстерні обладнані верстатами, що дозволяють виробляти всі види столярних робіт.

Швейна майстерня була створена для задоволення потреб монастиря в ремонті старого і пошитті нового облачення для священнослужителів. За час роботи в майстерні сформувався колектив співробітників, кожен з яких є професіоналом у своїй справі.

Свічкова майстерня була організована в 2005 р для задоволення потреб монастиря в свічках. Високоякісний віск купується на пасіках Запорізької області.

Свічки виготовляються на спеціальному верстаті.

При монастирі Савви Освяченого в місті Мелітополі діє **Проскурня**.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА «СВЯТОГО АНДРІЯ КРИТСЬКОГО» УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

У перші чотири дні Великого Посту цей канон ділиться на частини і читається на Великому повечір'ї, а на Утрені в четвер п'ятої седмиці читається повністю. Більше ніж 1300 років Свята Церква завдяки цьому твору відкриває нам глибину покаяння. Цей канон можна описати як покаянний плач, що розкриває нам всю безодню гріха. Проникливі слова збентежують душу християнина і пробуджують спрагле серце людини від гріховного сну. Преподобний Андрій майстерно зображає нам великі образи – Адама і Єву, рай і гріхопадіння, патріарха Ноя і потоп, Давида, Обітованню Землю і особливо Христа і Церкву. Канон написаний від першої особи, але оплакуючи власні гріхи св. Андрій Критський молитовно зітхає ніби за гріхи всього людства. Канон розпочинається з особистого волення: «З чого я почну оплакувати окаянні діла мого життя? Який початок покладу я, Христе, нинішньому риданню?». Один за одним повстають перед нами наші гріхи, що глибоко пов'язані зі всією історією людства і трагедією відносин між Богом і людьми.

Історія гріхопадіння, першого відступництва людей від Бога усвідомлюється прп. Андрієм, як його особиста історія: «Я вчинив злочин первозданного Адама; я знаю, що я відкинутий від Бога і вічного Його Царства і солодкості через мої гріхи... Я втратив божественні дари. Я осквернив одіж моєї плоті, осквернив те, що було, Спасе, за образом і подобою. Я потьмарив душевну красу насолодою пристрастей. Нині я розірвав першу мою одіж, яку мені на

початку зіткнув Сотворитель, і тому я нагий» – взиває прп. Андрій. Він засуджує свою душу за служіння гріхам і пристрастям, спонукає її прокинутись від гріховного сну, розкриває перед нею, яким є пагубним гріховний стан її, закликає душу відректись від гріха і з'єднатись з чеснотами.

Великим цей канон називається головним чином через свою обширність. Якщо інші канони складаються із 30-ти тропарів, то Канон Андрія Критського складається з 250-ти. Також великим канон називається через великий і глибокий, сповнений розчулення зміст. Пошкоджений гріхами людей лукавий світ помилково вважає, що він здоровий, хоча потребує невідкладного лікування і дієвого оновлення від темряви гріхів.

Святі отці називають покаяння початком і головною умовою духовного життя. Пройшовши шлях Великого посту і очистивши себе покаянням – «духовною банею» – від гріховної скверни, людина зустрічає Христове Воскресіння разом з Христом, з'єднавшись з Господом для вічного блаженного життя.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ПРИ ХРАМІ НА ІМ'Я «БЛАГОВІЩЕННЯ
ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ»

**Каплиця Святителя «Луки
Кримського» Української
Православної Церкви;**

Адреса: 72319 м. Мелітополь,
пр. Богдана Хмельницького, 46/1
(знаходиться на території 1-ї
міської лікарні біля
адміністративного корпусу).

тел. (0619) 41-79-05;

тел. (06192) 7-15-61;

тел. моб. (096) 690-28-29.

Настоятель храму: ієрей Микола
Лукощук

Каплиця була побудована в 1903 році разом з міською лікарнею №1 в місті Мелітополі. У 1930-их роках вона була закрита і відібрана від православної церкви, і довгий час використовувалася не за призначенням. Довгі роки вона була в запустінні, там зберігали господарський інвентар лікарні.

У 2000 році приміщення каплиці повернули Церкві, однак не в тому благоліпному вигляді в якому відбирали. Після передачі приміщення громаді почалися реставраційні роботи. Зусиллями приходу вдалося встановити купол і хрест, провести опалення та електрику, зробити внутрішній капітальний ремонт.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ПРИ ХРАМІ НА ІМ'Я ВЕЛИКОМУЧЕНИКА
ГЕОРГІЯ ПОБЕДОНОСЦЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ;

Адреса: 72318,
м. Мелітополь,
пр. 50 років Перемоги, 36
тел. (0619) 44-81-86
тел. моб. (097) 3976716

Храмове свято: 6 травня

Настоятель храму: протоієрей Максим Смирнов:

«Для зміцнення миру треба всім навчитися любити один одного, сприймати кожного таким, яким він є, жити в мирі з Богом і з самим собою, і, звичайно ж, слідувати заповідям Христа. Як сказав преподобний Серафим Саровський «Стяжи мир, і тисячі навколо тебе будуть врятовані»».

Священик Свято-Георгіївського храму: ієрей Роман Васильченко
Диякон храму св.вмч. Георгія Побідоносця: диякон Олександр Беднов

У Мелітополі по проспекту 50-річчя Перемоги, 36 – **дворівневий храм**. Тобто одночасно два храми під одним дахом. Благочинний Мелітопольського міського округу ігумен Тихон (Масленников) запропонував головному інженеру проекту А. І. Пугачову і його колегам побудувати нижній храм в ім'я **святих мучениць Віри, Надії, Любові та матері їх Софії**. Таким чином під одним дахом опиняться два храми розділені залізобетонними перекриттями.

30 жовтня 2007 року настоятелем споруджуваного храму в ім'я великомученика Георгія Побідоносця архієпископом Запорізьким і Мелітопольським Василем був призначений ієрей Максим Смирнов. Його працями намітилася позитивна динаміка в просуванні по будівництву храму.

15 червня 2008 року в нижньому храмі в ім'я св. Мучениць Віри, Надії, Любові та їх матері Софії була відслужена перша Божественна Літургія.

Хор «Елеос» храму Святого Георгія Побідоносця. Регент Блудова Ксенія

Досить молодий колектив, склад якого сформувався порівняно недавно. Приймав участь в місцевих фестивалях і концертах, приурочених до великих православних свят – Різдва Христового та Великодня.

На території храму діє Благодійна організація «Благодійний фонд Святого Георгія Побідоносця» та Громадська організація «Православний молодіжний клуб імені П. Калнишевського».

Паломницький
клуб
«Праскінітіс»

Заняття для вихованців недільної школи «Георгієвці» проходять в інтерактивній та ігровій формі. Проводять їх справжні майстри своєї справи, люди які люблять свою роботу.

При храмі в ім'я святого Георгія Побідоносця створюється унікальний музей, аналогів якому немає у всій Запорізькій області. Як повідомили в Мелітопольському благочинні,

ініціатором створення музею, де будуть зібрані матеріали і фотографії про історію православ'я на Мелітопольщині, виступив благочинний церков Мелітополя протоієрей Максим Смирнов.

Іконописна школа «Зограф»

Постійна співпраця з Мелітопольським дитячим притулком.

Велопробіг
присвячений
Великодню і
Дню здоров'я.
Організаторами
заходу
виступили
мелітопольське
благочиння
Української
православної
церкви і
«Велоклуб

Мелітополь», за підтримки Управління молоді та спорту Мелітопольської міськради.

У Різдвяні дні за традицією пройшла козача рада Мелітопольського куреня Запорізького війська низового. Раду відвідав і духівник куріння благочинний церков міста Мелітополя протоієрей Максим Смирнов. Запорізьке козацтво в історії нашого народу прославалося як зразок православного воїнства, покликаного

до захисту віри і Батьківщини.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ПРИ СВЯТО-ТРОЇЦЬКОМУ ХРАМІ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Адреса: 72311, м. Мелітополь, вул. Ломоносова, 176

Тел. (06192) 5-40-18

Храмове свято: День Святої Трійці (перехідне свято)

Настоятель: протоієрей Юрій (Попов)

Клірик храму: ієромонах Марк Макаро

Диякон: Олександр Борисов

18 листопада 1997 р прохання громади прийнято рішення Міськвиконкому про передачу у власність будівлі майстерні школи-гімназії № 19, розташованої за адресою: вул. Ломоносова, 176. А вже через місяць, 24 грудня, начальником представництва Фонду державного майна України видано Свідоцтво про власність, яке підтверджує, що Релігійна громада Української Православної Церкви при Свято-Троїцькому храмі є власником будівлі за адресою: вул. Ломоносова, 176.

Перша Божественна літургія відбулася на Введення у храм Пресвятої Богородиці 4 грудня 1997 р, а перший Престольне свято – 7 червня 1998 р.

Невід’ємною частиною кожного православного храму є чудотворні ікони і святі мощі. У Свято-Троїцькому храмі є частка з Маврійського дуба, частки мощей святих преподобних Серафима Саровського, Луки Кримського, Іова Почаївського.

Для прикраси Богослужінь в недільні та святкові дні в храмі співає невеликий за складом професійний хор (регент Тетяна Багрій). Репертуар колективу складають пісні візантійських, знаменних, монастирських наспівів, а також авторські твори українських і російських композиторів-класиків.

У вересні 1999 року для дітей гостинно відкрила свої двері Недільна школа при Свято-Троїцькому храмі. Директором і духівником школи став настоятель храму отець Юрій, а першим вчителем – Мусатова Олена Олександрівна.

З благословення Владики Йосифа Недільна школа стала носити назву «Аз, буки, веде».

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ПРИ КАПЛИЦІ СЕРГІЯ АРХІЄПІСКОПА
МЕЛІТОПОЛЬСЬКОГО УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ;

**Храм во ім'я святителя Сергія
Мелітопольського**

Адреса: 72311, м. Мелітополь,
вул. Ломоносова, 176

Тел. (06192) 5-40-18

Храмове свято: 14 листопада

Настоятель: протоієрей Юрій (Попов)

В основу Запорізької і Мелітопольської єпархії закладено праці і чесні страждання святого Сергія Мелітопольського. Його гарячими молитвами перед престолом Господнього ми переживаємо відродження Православ'я в нашому краї.

Дитячо-юнацький хор імені священномученика Сергія, архієпископа Мелітопольського, активно росте в виконавському рівні. Діти вже стали лауреатами фестивалю і увійшли в трійку лідерів разом з дорослими професійними хорами.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ПРИ ХРАМІ НА ІМ'Я «УСПІННЯ ПРЕСВЯТОЇ
БОГОРОДИЦІ» УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ;

Адреса: 72304

м.Мелітополь, пров.

Пролетарський 2/1

тел. (06192) 7-23-30

Храмове свято:

28 серпня

Настоятель храму:

архімандрит

Феогност (Заруднев)

Жителі мікрорайону Юрівка р Мелітополя давно бажали відкрити в своєму районі православний храм. У храми міста було важко добиратися особливо

людям похилого віку, тому в квітні 2002 р було проведено збори на підтримку відкриття храму, на які прийшли 138 осіб. Під головуванням священика Андрія Пирогова з найбільш активних прихожан загальним

голосуванням було обрано парафіяльну раду, ревізійну комісію, десятку храму. Був прийнятий статут храму і після його реєстрації громада активно почала свою діяльність.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ПРИ ХРАМІ НА ІМ'Я ВЕЛИКОМУЧЕНИКА ЦІЛИТЕЛЯ ПАНТЕЛЕІМОНА УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Після відкриття храму у відділенні кардіології лікарняного Свято-Нікольського храму було прийнято рішення побудувати типовий храм в лікарняному містечку Мелітополя, де зосереджені пологовий будинок, гінекологія, міська лікарня №2, центральна районна лікарня, психлікарня і інфекційна лікарня.

Між корпусами Центральної районної лікарні та Міської лікарні №2 з благословення правлячого архієрея, восени 2004 року було розпочато будівництво храму в ім'я святого Великомученика цілителя Пантелеймона.

Назустріч бажанню громади пішов головний лікар Центральної районної лікарні Семенюта Олександр Миколайович, який дозволив оформити документи на будівництво храму на території ЦРЛ.

День Божого творіння відсвяткували вихованці недільних шкіл міста

В отця Миколая біля храму вже є цілий живий куточок

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ПРИ ХРАМІ НА ІМ'Я ПРЕПОДОБНОГО
СЕРАФИМА САРОВСЬКОГО УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Адреса: 72319
м. Мелітополь,
вул. Гетьманська 135
тел. (098)8663477
Храмове свято:
1 серпня

Настоятель храму св.прп.Серафіма Саровського: ієрей Вадим Антонов
Диякон храму св. Серафима Саровського: диякон Андрій Коновальцев

Недільна школа
«Радість моя» була
відкрита 19 грудня
2004 року при храмі
преподобного
праведного Серафима
Саровського в
м. Мелітополі. В школі
проводяться заняття за
унікальними
авторськими
програмами з таких
напрямів:
– Закон Божий,

- основи православної культури,
- Духовне краєзнавство,
- церковні хорові співи.

Окрім занять для вихованців організовуються паломницькі поїздки, зустрічі з цікавими людьми, екскурсії на підприємства, літній табір. Вихованці школи є активними учасниками майже всіх єпархіальних заходів та проектів: «Любов мілосердствує», Олімпіада з основ православної культури (I місце), Конкурс дослідницьких робіт (I місце), Пасхальний фестиваль (I місце), Дитяча храсна хода до свята закінчення навчального року.

Керівники школи вважають собі за мету вказати дитині той шлях, яким вона буде йти все життя, запалити в серцях дітей вогонь Божественного надхнення.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ПРЕПОДОБНОГО ІЛЛІ МУРОМЦЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Адреса: м. Мелітополь,
вул. Мелітополь-7, буд. 25,
кв. 51

Настоятель храму: ієрей
Олексій Зубко

Тел.: +38(068) 284 34 34

Храмове свято 1 січня

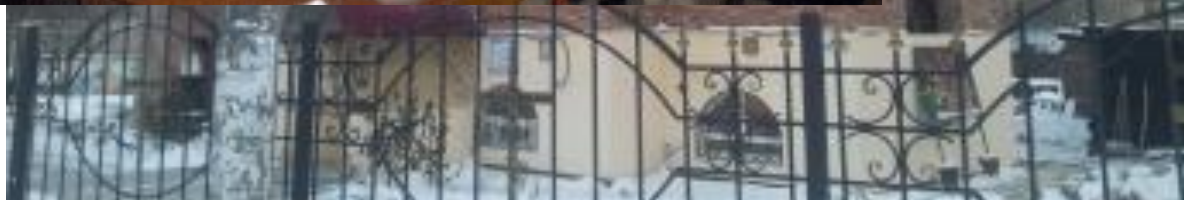
Орденем нагороджуються працівники силових структур та військовослужбовці за особисту мужність, відвагу та героїзм, що були виявлені при рятуванні людей, за визначний внесок у зміцнення відносин між правоохоронними структурами та Українською Православною Церквою, а також керівництво та викладачі військових навчальних закладів за виховання молоді в православному дусі.

- Нагородження орденем здійснюється за благословенням Предстоятеля УПЦ МП.
- Особі, нагородженій орденем, вручаються орден і грамота.
- Нагородження вдруге, з врученням одного й того ж ордену одного й того ж ступеня, не проводиться.
- Орденем нагороджуються громадяни України та іноземні громадяни.
- Відзнака «Орден преподобного Іллі Муромця» має три ступені. Найвищим ступенем ордену є I ступінь.
- Нагородження орденем проводиться послідовно, починаючи з III ступеня.

РЕЛІГІЙНА
ГРОМАДА ПРИ
ХРАМІ НА ІМ'Я

«ВЕЛИКОМУЧЕНИЦІ ТАТІАНИ» УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Адреса: м. Мелітополь, вул. Університетська, 41

Храмове свято: 25 січня

Настоятель: протоієрей Михайло Пецій

Виховання, освіта, спорт і постійну участь в житті дитини – ось те важливе, про що повинен пам'ятати священик і батько у вихованні сучасної молодої людини. У цьому впевнений протоієрей Михайло Пецій, настоятель храму в ім'я святої мучениці Татіани (Мелітополь), керівник молодіжного відділу Мелітопольського благочиння Запорізької єпархії, організатор православного молодіжного об'єднання «Логос» і православно-соціальної служби «Будинок милосердя».

Проект соціальної роботи із сучасною, невоцерковлені молоддю передбачає особливі корективи. Молодій людині спочатку потрібно розкрити багатий світ

віри, церковного життя, долучити до духовного досвіду Церкви і поступово ввести його в церковне буття.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ПРИ ХРАМІ НА ІМ'Я СВЯТОГО БЛАГОВІРНОГО КНЯЗЯ РОМАНА УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Адреса: м. Мелітополь, вул. Пушкіна, 283

З літописів відомо, що в 1274 році Роман разом з сином Олегом (у Святому Хрещенні – Леонтієм) брав участь у військових діях проти Литви. Після закінчення війни Олег приїжджав у Володимир Волинський до своєї сестри Ольги (у Святому Хрещенні – Олені) Романівні, дружини благочестивого князя Волинського Володимира Васильковича, побудувавши багато храмів і монастирів. Успадковувати після смерті свого чоловіка багаті землі на Волині, вона, мабуть, допомагала братові Олегу в улаштуванні і його Брянської обителі. Бачучи, як минушу і непостійну красу і багатства земні, Олег відмовився від привабливої спадкової влади великого князя Чернігівського, передавши її своєму братові, а сам прийняв чернецтво з ім'ям Василя, в створеному ним на свої кошти, Брянському Петро-Павлівському монастирі. У цій обителі святий благовірний князь помер строгим подвижником на початку XIV століття, імовірно в 1331 році. Тіло святого Олега Брянського було поховано під спудом в соборному храмі його монастиря.

У 1701 році на місці дерев'яного храму, де покоїлися святі мощі благовірного князя, був побудований кам'яний храм на честь Введення в Храм Пресвятої Богородиці з боковим вівтарем на честь Первоверховних Апостолів Петра і Павла. В іншій прибудові незабаром був освячений Престол в честь ікони Божої Матері “Знамення”.

14 липня 1897 року Святіший Синод, у відповідь на клопотання Брянської міської Думи, видав указ, в якому говорилося: “За увазі до благочестивому ретельності громадян міста Брянська і згідно відкликанню Преосвященного Орловського, Святіший Синод визначає: здійснювати щорічно в місті

Брянську урочисте святкування на честь святих угодників Олега і Полікарпа, в дні їх пам'яті, дозволив разом з тим виголошувати імена цих угодників Божих на відпустили і носити їх ікони разом з іконою Свенської Божої Матері в щорічно скоюване 11 серпня хресній ході навколо міста Брянська ...”

13-го липня 1900 року Брянська міська Дума оголосила 20 вересня – день пам'яті Брянського угодника Божого, Святого князя Олега – НЕ торговим днем. У цей день, з 1900 року, в усіх Брянських храмах відбувалися урочисті Богослужіння, а торгівля була закрита.

На початку 1930-х років, з благословення Архієпископа Брянського Данила (Троїцького), щоб уникнути наруги від безбожників, відбулося перепоховання мощей преподобного князя Олега. Чесні мощі були перепоховані в склеп під Вівтарем Введенського храму обителі. Ті хто брали участь у перепохованні дали обіцянку не розповідати нікому про те що сталося. Лише в 1995 році колишня староста Введенського храму Марія Олександрівна Белова, яка в 1930-ті роки була юною прихожанкою, відкрила місцезнаходження святих мощей.

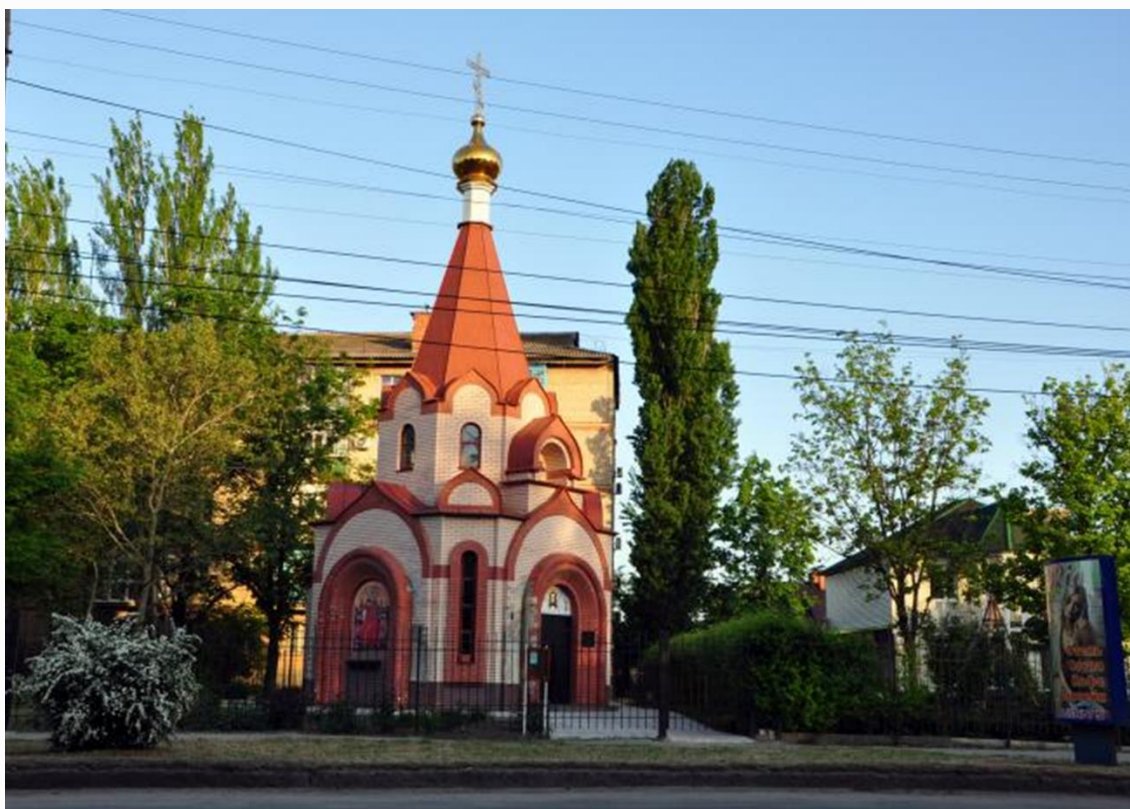
РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ПРИ ХРАМІ НА ІМ'Я «ВЕЛИКОМУЧЕНИЦІ
КАТЕРИНИ» УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Адреса: 72311 м.Мелітополь, проспект Богдана Хмельницького 83/2

тел. (096) 4785158

Храмове свято: 7 грудня

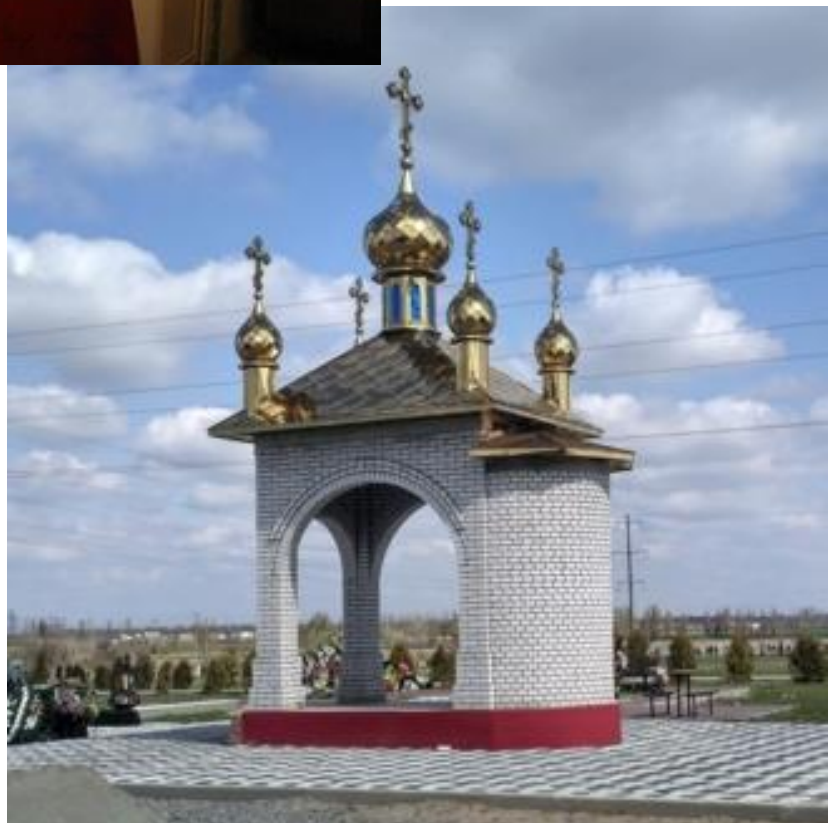
Настоятель храму: ієрей Сергій Литвиненко

Храм святої Катерини
(Мелітополь) по-справжньому
дружить з Олександром
Сафоновим – інвалідом І групи
«А».

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА (ЛІКАРНЯНА) СВЯТИТЕЛЯ МИКОЛИ
ЧУДОТВОРЦЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ ПРИ ВІДДІЛЕННІ
КАРДІОЛОГІЇ МІСЬКЛІКАРНІ №2

Храм знаходиться в відділенні кардіології, в лівому крилі будівлі лікарні, 5-й поверх за адресою: м Мелітополь, вул. Брів-ла-Гайард, 19. Припинив діяльність, бо на території лікарні з'явився Храм цілителя Пантелеймона, каплиця на честь Святителя Миколи Чудотворця побудовано на території міського кладовища.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ПРИ ХРАМІ НА ІМ'Я СВЯТИХ АПОСТОЛІВ ПЕТРА
І ПАВЛА УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ КИЇВСЬКОГО
ПАТРІАРХАТУ

Адреса: м Мелітополь, вул. Молодіжна, 56

Тел.: +38 (068) 498-68-80

Настоятель – ієрей Віталій Гудима

Храмове свято 12 липня – день первоверховних апостолів Петра і Павла.

Без Провидіння Божого нічого не буває ні у Всесвіті, ні в історії, ні в суспільстві, ні в житті окремих людей. Вся природа хвалить свого всемогутнього і милосердного Творця. Відбиток Його невидимої стопи, як печать любові залишається на камені, на дереві, на кожній квіточці і в серці кожної людини. Ця Божа любов із старозавітного жорстокого закону привела в живу християнську віру святих апостолів Петра і Павла, які своїм життям довели свою жертвну любов до Бога і людей.

Через тисячоліття християни з великим благоговінням вшановують пам'ять цих святих апостолів, будуючи на їхню честь храми і обителі, прославляють у псалмах, пишуть їхні ікони, підносять до них молитви за свій край, за свої

родини, за тих, що відійшли у вічність. Ось і вирішили православні басівкутці серед буйних дубочків і кленів, на пагорбку, збудувати святий храм на честь славних первоверховних апостолів Петра і Павла, який став окрасою не тільки Басового Кута, а й усього міста Рівного. Православна Церква серед усіх учнів Христа найбільше прославила цих апостолів, давши їм звання первоверховних. Святий апостол Петро був рибалкою у Вифсаїді, маленькому містечку на березі Галилейського озера. Одного разу, проходячи берегом озера Христос побачив Петра, який зі своїм братом Андрієм закидав сіті. «Йдіть за Мною, і Я зроблю вас ловцями людей» (Мф.4,19), – ці слова звернені до простих рибалок визначили їхню подальшу долю. Вони послідували за Христом і стали Його учнями. Апостол Петро на горі Фавор був свідком Божественної слави Господньої, в час Преображення Христового. Коли наблизився час Хресних страждань Спасителя, на шляху до Єрусалиму, Він запитав Своїх учнів: «Ви за кого Мене вважаєте?» Апостол Петро першим відповів: «Ти – Христос, Син Бога Живого», за що удостоївся високої похвали: «Ти – Петро і на цьому камені я засную Церкву Мою, і ворота пекла не подолають Її». В Гефсиманському саду, коли Іуда прийшов з воїнами, щоб арештувати Спасителя, лише один учень заступився за Нього – то був апостол Петро. Вихопивши меч, він відсік вухо одному з служників первосвященика, але Христос в передсмертну свою годину зцілив раба. Петро слідував за Христом до будинку первосвященика, увійшов з Ним у двір, і стояв там, гріючись біля вогнища. Але тричі, відповідаючи на запитання оточуючих, він відрікався від Свого Учителя, та після третього відречення раптом зустрівся з поглядом Ісуса і почув спів півня. «І згадав Петро слово, сказане йому Ісусом: перш ніж проспівас півень, тричі відречешся від Мене! І вийшовши геть, плакав гірко». (Мф.27,75).

Але немає такого гріха, якого не може простити Милосердний Господь. Покаяння Петра було таким щирим і глибоким, що саме йому, першому з учнів явився Христос після Свого Воскресіння і відновив його в апостольському достоїнстві.(Іоан.21,15-17). Після Вознесіння Господнього та після

П'ятидесятниці, коли Дух Святий зійшов на апостолів, апостол Петро став очільником першохристиянської громади. Чудесні знамення супроводжували сповідання Петром Христової віри. Мертві воскресали (Книга Діян 9,40), увічні і розслабленні зцілювалися (Кн. Діян 3,1-8;9,32-34), викриті в злочинах, помирили (Кн. Діян 5,5-10).

Відомі два Соборних послання святого апостола Петра. В другому посланні (близько 67 року) він пише про свою близьку смерть. За наказом римського імператора Нерона апостола Петра за проповідь християнства приговорили до розп'яття. Вважаючи себе негідним прийняти таку ж мученицьку смерть, як і його Учитель, він просив, щоб його розп'яли головою вниз, бажаючи навіть під час смерті схилити свою голову перед Богом.

Святий апостол Павло був вихідцем з міста Тарсу, і до свого апостольського служіння носив ім'я Савл. «Ретельно настановлений в батьківському законі, ревнитель по Богові», як свідчить він сам про себе, «навіть до смерті гонив послідовників цього вчення (християн), зв'язуючи їх і віддаючи в темниці чоловіків і жінок» (Книга Діян 22,3-4). Він схвалював вбивство архідиякона Стефана і навіть стеріг одяг тих, хто побивав його камінням (Книга Діян 8,3). В 34 році Савл був направлений в Дамаск за дорученням першосвященників віддати на муки християн, які там переховувалися. І по дорозі туди, з ним трапилась подія, яка змінила все життя Савла.

Коли він наблизився до Дамаску, його осяяло Божественне Світло. Всі воїни, які супроводжували його впали на коліна і він почув голос, що говорив: «Савле! Савле! навіщо ти гониш Мене?» Савл запитав: «Хто Ти, Господи?» Голос відповів: «Я Ісус, Якого ти гониш. Але встань і стань на ноги твої; бо Я для того і явився тобі, щоб поставити тебе служителем того, що ти бачив і що Я відкрию тобі» (Книга Діян, 26, 13-16). Супутники Савла чули голос, але не могли розібрати слів. Савл осліп від Божого світла і за велінням Господнім

попрямував в Дамаск, де жив апостол Ананія, якому у видінні було відкрито, щоб він пішов на «вулицю Прямую, запитав в Іудиному будинку тарсянина, на ім'я Савл» (Книга Діян 9,11). Ананія повинен був покласти на нього руки, щоб той прозрів, коли виконали це веління, Савл прозрів, прийняв святе Хрещення і був названий Павлом.

Святі первоверховні апостоли Петро і Павло

З того часу святий апостол Павло, вирушаючи у далекі подорожі та розсилаючи послання, проповідував віру Христову серед іудеїв і язичників, серед рабів і вільних. В Палестині і Малій Азії, Греції та Італії на Середземноморських островах звучала палка проповідь святого апостола. Павло був серед учасників першого Собору апостолів у Єрусалимі. Безперестанку проповідуючи Євангеліє, апостол переносив багато скорбот і страждань, тричі тонував корабель, на якому він плив, його били палками і побивали камінням. Провідуючи в

Македонії, апостол Павло був схоплений і відведений в темницю. Але і в кайданах він продовжував молитись і славити Бога. Та раптом, опівночі фундамент темничної споруди затремтів, відчинилися двері і кайдани розсипались (Діянь, 16, 22-26).

Перебуваючи в Афінах, святий апостол благовістував про Христа, в ареопазі – верховному зібранні Древньої Греції. Своєю проповіддю він привів до істинного Бога нових послідовників, серед них і відомого пізніше християнського богослова Дионісія Ареопагита.

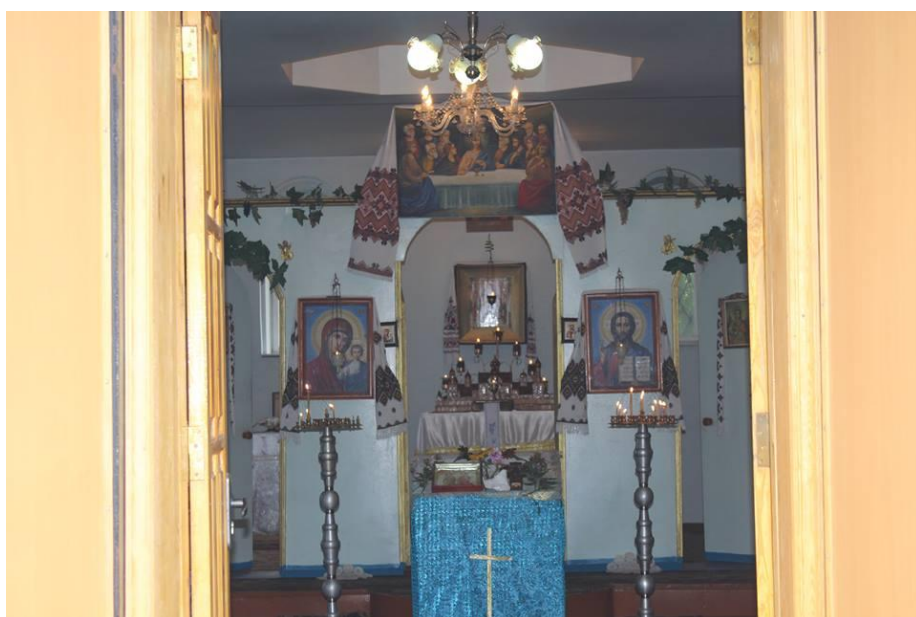
Повернувшись зі своєї третьої місіонерської подорожі в Єрусалим, апостол Павло був схоплений іудеями, і як римський громадянин відправлений на суд до Кесаря.

У Римі апостол Павло допомагав апостолу Петру просвіщати римлян світлом Христової віри, за що і був осуджений до смерті. Святому апостолу Павлу відсікли мечем голову.

Апостоли Христові Петро і Павло відійшли до Господа в один день. Місце поховання апостолів було священним для першохристиян Риму. Вшановування їхньої пам'яті почалося відразу ж після страти. А у нас відзначати це свято

стали після Хрещення Київської Русі.

Пам'ять первоверховних апостолів Петра і Павла звершується 12 липня, цей день є престольним святом для прихожан Петро-Павлівського храму.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА СВ. АНДРІЯ ПЕРВОЗВАНОВОГО УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ КИЇВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ

Адреса: м. Мелітополь, вул. Михайла Оратовського, 72300

Тел.: +38(066) 708 2867

Настоятель — протоіерей Ігорь (Маркович).

На початку 2003 року в Мелітополі була побудована церква Андрія Первозванного. До цієї години велися лише зовнішні, оздоблювальні роботи, а внутрішні роботи святого будівлі тривали

проводитися протягом трьох років, після спорудження церкви. Щорічно зовнішня і внутрішня зовнішність храму видозмінюється. Пам'ятка відрізняється порівняно невеликими розмірами, не має показного величчя і безмірної розкоші. Однак, відвідавши церкву, вся душа наповнюється світлим і добрим почуттям умиротворення.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ПРИ ХРАМІ СВЯТИХ РІВНОАПОСТОЛЬНИХ
КИРИЛА І МЕФОДІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ
КИЇВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ

Адреса: м. Мелітополь,
вул. Олександра Невського, 24

Настоятель: Валерій
Колесников.

Настоятель храму св. Кирила і
Мефодія, що в Мелітополі,
перейшов на службу в Збройні

Сили України.

Тепер він буде нести службу військового капелана в Мелітопольській
авіабригаді.

Основне завдання капелана – духовне просвітництво військовослужбовців, профілактика небойових втрат, суїцидів, недопущення алкоголізму і наркоманії, – пояснюють в авіабригаді.

Отець Валерій каже, що по суті, обов'язки капелана нічим не відрізняються від обов'язків звичайного священнослужителя. А на виконання своєї нової місії отримав благословення Єпископа Запорізької єпархії Української Православної Церкви Київського Патріархату Фотія. Більш того, кілька священників УПЦ КП виконують обов'язки військових капеланів при частинах в Запоріжжі.

– З авіабригадою ми вже давно співпрацюємо, тож, коли мені запропонували дива «штатним» капеланом, я погодився, – розповідає о. Валерій. – Думаю, що тим чи іншим чином духовна підтримка необхідна кожному військовослужбовцю. І з більшою вірогідністю він поговорить про важливі речі з капеланом, ніж з командирами.

Поки в частині буде обладнаний тільки кабінет для капелана. Але отець Валерій планує надалі проводити і причастя, і сповідати військовослужбовців. У той же час свій рідний храм священник кидати не збирається. Каже, що і служби проводити буде, і з прихожанами спілкуватися.

Храм діяв на цій території ще до революції, як храм реального училища. Церква побудована в 1892 році. Під час радянської влади храм був зруйнований. В його стінах мали і склади, і друкований цех трикотажної фабрики, і підсобні приміщення. За часів незалежної України храм відновили завдяки старанням багатьох мелітопольців, імена яких викарбувані на гранітній плиті біля входу в храм. Частина стін споруди залишилася колишньою – збереглася цегляна кладка 1892 року.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА УСПІННЯ ПРЕСВЯТОЇ ДІВИ МАРІЇ РИМСЬКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ (КОСТЬОЛУ) М. МЕЛІТОПОЛЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ, ХАРКІВСЬКО-ЗАПОРІЗЬКОЇ ДІЄЦЕЗІЇ

Адреса: 72313, м. Мелітополь,
просп. 50-річчя Перемоги, 31/1,
Тел. +380 (61) 92-502-92,
Тел. +380 (67) 59-174-94

Настоятель храму: Гонсьор Адам

Після відродження церковного життя у місті було облаштовано каплицю свв. Кирила та Мефодія у будинку, в якому проживав священик. У 2007 році розпочалося спорудження мурованого костелу Успіння Пресвятої Діви Марії по проспекту 50-річчя Перемоги в районі СШ-15.

У липні 2009 року почали класти фундамент нового храму та парафіяльного будинку, а 10 жовтня цього ж року єпископ Мар'ян Бучек освятив фундаменти. Будівництво через недостатність коштів просувалося повільно. Зокрема, станом на кінець 2010 року було споруджено неф костелу, а також

катехитичні та житлові будівлі, які прилягають до храму. Після перерви у 2014-2017 роках будівництво святині завершили 2018 року. 12 травня цього року її консекрував єпископ Станіслав Широкоградюк. Площа святині – понад 60 кв.м., висота – 22 м.

Парафію обслуговують оо.-михайлити (згромадження св. Архангела Михаїла), працюють також черниці із згромадження Сестер Святих Кирила і Мефодія.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА РІЗДВА ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ ДОНЕЦЬКО-ХАРКІВСЬКОГО ЕКЗОРХАТУ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В М. МЕЛІТОПОЛІ

У 2010 році на теренах Південної України в місті Мелітополі о. Петром Креницьким була відкрита парафія Української Греко-Католицької Церкви.

Сам о. Петро є родом зі Словаччини, він більше 20 років тому приїхав як священник-місіонер в Україну, на Закарпаття, де взяв участь у заснуванні 25 парафій. І тільки три роки тому він прибув як священник УГКЦ до м. Мелітополя, де і продовжує тепер свою пасторську діяльність.

За ці роки о. Петром були засновані парафії в с. Лазурному, с. Снігурівці, смт Нижні Сірогози, с. Орлове, м. Приморську.

Парафія Різдва Пресвятої Богородиці в м. Мелітополі на даний час налічує близько 100 парафіян. На території парафії є ще два будинки, в яких проживає о. Петро зі своєю так званою «сімейкою». Ця спільнота формувалася паралельно з розвитком церкви. Люди із різних соціальних середовищ (особи, які вийшли з місць позбавлення волі, приїжджі із ближніх сіл, іноземці, семінаристи), котрі потребували допомоги, житла, роботи, духовної підтримки, завдяки своїй присутності утворили групу, котра будує живу парафію. Також до співпраці та проживання при парафії з листопада 2012 р. була залучена група місіонерів, котрі присвятили рік свого життя для служіння іншим людям.

Ця місійна школа, або «Рік для Ісуса», виникла в м. Красилові при Римо-Католицькому монастирі. Її засновником є брат о. Петро Куркевич (Орден св. Франциска). Рік на школі розпочинається з тримісячних навчань, після чого сформовані групи вирушають для виконання служіння у різні куточки України, а також і закордону (Латвія, Польща, Білорусь, Росія, Узбекистан та ін.). Група місіонерів, яка прибула до Мелітополя, – Василь (Закарпаття), Люба (Львів), Ірина (Тернопіль) – активно долучилася до подій, які відбувалися на парафії, а саме:

- участь у кількох святкових літургіях протягом дня, допомога дякуванням, співом, прислуговуванням; активне спілкування і знайомство з парафіянами для майбутніх акцій;
- відвідування інвалідів і тяжко хворих людей;
- участь у недільних молодіжних зустрічах, які були започатковані у грудні 2012 р.

Місіонер Люба (Львів): – Цей рік був великим і несподіваним подарунком для мене від Бога. На мій День народження Бог дав мені радість і велике бажання у серце іти на місійну школу «Рік для Ісуса», а через 2 місяці – відвагу все залишити і довірити Йому своє майбутнє. Під час тримісячних навчань Я більш реально усвідомила те, що моє служіння має будуватися насамперед на

спілкуванні з Ісусом. Саме з нього я можу черпати сили і любов до інших, щоби служити їм. За цей рік Бог мені ще більше показав, що найважливішим в моєму житті має бути лише Він, а не служіння, не моя група...і інше! Лише Він може навчити мене любити, служити... Тут, на півдні України, я досвідчила і сильніше пережила слова, які Бог сказав мені ще рік тому: «Жнива великі, а робітників мало...». І я зрозуміла, наскільки сильно Ісус потребує моїх рук, мого часу, присвяченого Йому. В Мелітопольському краї, де десятки років не було церкви, де у людей на першому місці робота, сім'я, гроші...чи ще щось інше, де про Бога не всі навіть чули, – люди дуже сильно потребують відкривати для себе Бога...

ДУХОВНЕ УПРАВЛІННЯ МУСУЛЬМАН КРИМУ. МУСУЛЬМАНСЬКА РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА «ІТТИФАК»

Адреса: м. Мелітополь, вул. Червоногірська, 150

Тел.: +38(06192)5-87-78 – Сариє Іса

У момент повернення кримських татар на свою історичну батьківщину наприкінці 80-х років XX століття їх загальна релігійна грамотність була на низькому рівні, хоча практично всі вважали себе мусульманами. Іслам більшістю народів сприймався всього лише як частина традицій або культури кримських татар, переданих старшим поколінням.

П'ятикратний намаз, який є одним із стовпів ісламу, донедавна виконували лічені одиниці віруючих, і єдиним колективним намазом, що проводився серед кримських татар, був дженазе-намаз (обряд похорон), який проводив місцевий мулла-самоучка.

З поверненням на історичну батьківщину, поряд із процесами облаштованості кримськотатарського народу, почався процес відродження його релігії: будівництво мечетей, відновлення ісламських інституцій, багато репатріантів потягнулися на релігійні курси, що створювалися у той час, або у духовні школи (медресе).

На тлі непростого становлення всіх традиційних для Криму конфесій можна без перебільшення сказати, що іслам виявився у найважчому становищі. Якщо більшість християнських культових споруд у роки радянської влади використовувалися під склади, клуби і магазини і у такому вигляді збереглися до наших днів, то мусульманські мечеті просто були знищені – щоб стерти сліди ісламу на кримській землі. В 1784 р. у Криму діяли близько 1530 мечетей, а до 1988 року залишилося менше десятка мусульманських культових будівель,

що зберегли ознаки мусульманських мечетей. Деякі з яких були оголошені пам'ятниками архітектури і містобудування.

Досить часто згадуються автономні мусульманські громади, яких звинувачують у розколі кримськотатарського народу, однак мало хто пам'ятає передісторію виникнення автономних мусульманських громад у Криму. Наприкінці 1999 року Духовне управління мусульман Криму виступило з ініціативою створення релігійного об'єднання мусульман м. Сімферополя і Сімферопольського району. На проведеній установчій конференції був вибраний лідер об'єднання, це закріплено офіційним протоколом. Буквально через кілька тижнів ДУМК змінило своє рішення, і в результаті виниклих протестів частина мусульманських громад, що ввійшла до складу зазначеного об'єднання, стала незалежно від муфтіяту реєструвати мусульманські громади, які одержали назви автономних.

Більшість мусульманських громад, не згодних з діяльністю ДУМК, згодом перейняло цей досвід, і географія діяльності «автономістів» поширилася майже на весь півострів. Сьогодні, з урахуванням мусульманських автономних громад, що готуються до реєстрації, їхнє число сягає до 100 релігійних об'єднань громадян, які періодично піднімають питання про реєстрацію своїх релігійних центрів і управлінь.

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ КОМІТЕТ СПРИЯННЯ ПОВЕРНЕННЮ КРИМСЬКИХ ТАТАР НА ІСТОРИЧНУ БАТЬКІВЩИНУ «АЗАТ»

Голова: Ібрагімов Ридван Серверович

Юридична адреса: 72300, м. Мелітополь, вул. Інтеркультурна, 58

Офіс: ПК ім. Т.Г. Шевченка 72312, м. Мелітополь, майдан Перемоги, 4

Контакти: 095-224-10-15

Чисельність представників кримськотатарського народу по Запорізькій області дорівнює близько 4 тисяч людей, а 3,5 тис. з них мешкає в місті Мелітополь та Мелітопольському районі.

18 травня 1993 року на загальних зборах було прийнято рішення про створення організації «АЗАТ» (Свобода), яка позиціонувала себе як Комітет сприяння поверненню кримськотатарського народу на історичну Батьківщину. Ініціаторами створення були Мінівера Ідрісова, Енвер Барієв та Едем Кайбулаєв (перший голова товариства).

24 грудня 1995 року було обрано новий склад Комітету (голова – Мінівера Ідрісова) та раду старійшин (голова – Ескандер Ідрісов). З 2004 року головою Комітету є Рідван Ібраїмов.

Комітет проводить активну роботу з популяризації історії, культури і звичаїв кримських татар – робота з молоддю, допомога людям похилого віку, проведення національно-культурних свят, виставкова діяльність.

У місті діє дві релігійні мусульманські общини «Іттіфак» (Об'єднання) та «Іраде» (Воля), які тісно співпрацюють з Комітетом.

З 1987 року на базі Комунальної установи Загально навчального закладу №22 працює факультатив по вивченню кримськотатарської мови, історії, культури, який об'єднав навколо себе дітей різних національностей. Факультатив було засновано за клопотанням активних кримських татар, мешканців м. Мелітополя. У його витоків стояла Гульнар Кіковацька, в даний час факультативом керує Еміне Умерова.

Великою гордістю Комітету та кримських татар Мелітопольщини є народний кримськотатарський ансамбль пісні та танцю «Гузель Кирым», заснований 20 січня 1996 року. В різні часи ансамблем керували Решат Сейдаметов, Тимур Османов, Ельміра Чауш, Лейла Ваїтова, Ельміра Шабанова. Комітет та ансамбль працюють у творчому тандемі. До репертуару колективу входять пісні та танці кримських татар та інших народів. Ансамбль постійно підтримує дружні, творчі відносини з колективами інших національних товариств, з школами, училищами, дитячими садками. Ансамбль – активний учасник міських та обласних заходів, лауреат та дипломант безлічі Міжнародних, Всеукраїнських та Республіканських фестивалів.

Визначними подіями в житті кримськотатарської спільноти також були:

2005 р. – на вул. Жовтневій, 8 була урочисто відкрита меморіальна дошка двічі Герою Радянського Союзу Аметхану Султану;

2006 р. – народний кримськотатарський ансамбль пісні та танцю «Гузель Кирым» представляє Запорізьку область на першому Всеукраїнському фестивалі національних культур «Суцвіття»;

2007 р. – відкриття у м. Мелітополі філіалу Асоціації кримськотатарських працівників освіти «Мааріфчі»;

2008 р. – участь народного кримськотатарського ансамблю пісні та танцю «Гузель Кирым» у Міжнародному фестивалі кримськотатарського народу «Бахчисарай – 2008»;

2009 р. – участь в I Всесвітньому конгресі кримських татар у місті Бахчисараї Мелітопольської делегації; свято «Весна в інтеркультурному місті» в рамках участі Мелітополя в проєкті Ради Європи «Інтеркультурні міста»;

2011 р. – у дворі ЗОШ №22 відкрито пам'ятний камінь двічі Герою Радянського Союзу Аметхану Султану; відбулася презентація книги «С тоской по Родине» про долі кримських татар Мелітопольщини;

2012 р. – старт акції, присвяченої 25-річчю відомих подій у Москві влітку 1987 року, пов'язаних з безпрецедентними демонстраціями протесту кримських татар на Красній площі, проведення свята-вшанування учасників цих подій, організація показу першого кримськотатарського фільму «Хайтарма»;

2013 р. – Комітет сприяння повернення кримських татар на історичну батьківщину «АЗАТ» відзначив 20-річчя з дня заснування;

2014 р. – в рамках акцій протесту проти анексії Криму – акція «Жінки за мир!», створення загону самооборони з членів Комітету, Патріотичний марш та мітинг в пам'ять 70-річчя Депортації;

2015 рік – встановлення флагштоків з прапорами України та кримськотатарського народу, участь у II Всесвітньому конгресі кримських татар у м. Анкара (Туреччина).

Члени товариства проводять для громади міста як народні, національні, так і релігійні свята. Щорічними та традиційними є: “Хидирлез-Байрам” (свято весни і родючості), «Ураза-Байрам» (одне з головних днів ісламського календаря, що знаменує завершення посту, що тривав протягом священного місяця Рамадан), «Курбан-Байрам» (свято жертвоприношення), 18 травня община відзначає день пам'яті жертв депортації, а також День державного прапора, День Незалежності України.

До визначних подій та свят традиційно проводяться автопробіги за участю активних членів товариства.

Опікуючись пропагандою здорового способу життя для молоді, було організовано футбольну команду «КТМ» яка приймає участь в міських та обласних змаганнях.

Друковані видання товариства:

«Крымскотатарская проблема в СССР (1944-1991)» (2004 рік, автор Гульнара Бекірова), «Крым и крымские татары в XIX-XX веках» (2005 рік, автор Гульнара Бекірова), буклет до 15-річчя національно-культурного товариства (2008 р.), «С тоской по Родине» (2011 року, автори: Гульнара Бекірова, Мінівера Ідрісова, Едіє Муслімова), буклет «Этот скорбный путь...» (2014 рік, спільно з Мелітопольським міським краєзнавчим музеєм).

Комітет «АЗАТ» постійно підтримує активну позицію кримськотатарського народу, є активним учасником суспільного життя свого рідного міста.

РЕЛІГІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «МЕЛІТОПОЛЬСКА МУСУЛЬМАНСЬКА
РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА «ІРАДЕ»;

Адреса: 72305, Запорізька обл., місто Мелітополь,

вул. Павла Ловецького, буд. 127,

Тел. +38(067) 2520344

Голова: Аблаєв Сейтасан Сейтвелійович

Свято Іфтар в Мелітополі. Захід був проведений завдяки зусиллям нашої місцевої релігійної громади «Іраде». У заході взяли участь понад сто чоловіків, жінок та дітей. Почесними гостями виступили офіційні представники Діянет Турецької Республіки, муфтії ДУМ АРК, представник Ради улемів, глава регіонального Междлісу, громадські активісти та ветерани національного руху. В цей же вечір відбулася благодійна роздача продуктових пакетів для мусульманських сімей.

Рамазан – місяць єднання, щедрості і милості Аллага, тому в цей місяць все мусульмани повинні бути як ніколи єдині. Одним із способів об'єднати

мусульман в одному місці для спілкування і єднання – є проведення подібних іфтарів.

Також планується проведення подібного заходу в с. Новоолексіївка Херсонської області за участю кримських татар, які не змогли облаштуватися на своїй Батьківщині з часів пострадянської України, в тому числі за участю і тих, хто вимушено покинув Батьківщину в даний час у зв'язку з окупацією Криму та російською агресією і проживає на материковій частині України.

РЕЛІГІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «МУСУЛЬМАНСЬКА РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА
«АР-РАЯН»

Адреса: 72316, місто Мелітополь, вул. Івана Франка, буд. 1/24

Керівник: Ахмедов Аріф

Істинна віра мусульманина спирається на шість стовпів віри:

1. Віра в Аллаха, його імена та його атрибути;
2. Віра в ангелів – істот, створених Аллахом із світла, позбавлених волі, які є виконавцями волі Бога;
3. Віра в Священні Книги. Маються на увазі всі Божественні одкровення, які надходили Його посланникам у різні періоди історії людства. Мусульмани визнають щирі тексти стародавніх сувоїв Ібрахіма (Авраама), Таури (Тори), Зубура (Псалмів), Інджіла (Євангелія) та Коран. Однак мусульмани вірять, що попередні писання скасовано Кораном.
4. Віра в Пророків. За Кораном та Сунною приймаються всі попередні посланці Аллаха. Є твердження, що їх існувало близько 124 000, серед них і пророки Дауд (Давід), Муса (Мойсей), Іса (Ісус). Магомет вважається останнім з пророків.
5. Віра в Кінець світу, воскресіння, Божий суд, рай та пекло.
6. Віра у передвизначеність.

Фундаментальне богословське поняття ісламу — таухід — віра, що є тільки один Бог. Арабський термін для Бога — Аллах, це є одним з Його 99 відомих імен; більшість дослідників вважають, що воно походить від скорочення слів Ал- та ілах (божество, чоловіча форма), маючи на увазі «Бога», але інші простежують його походженням від арамейського *Алаха*.

Перша з п'яти основ ісламу, *таухід*, висловлений у Шахада (свідчення), яке оголошує, що немає жодного бога крім Єдиного Бога, і що Магомет —

посланник Бога. У традиційній ісламській теології Бог вище всього розуміння; очікується, що мусульмани невиразно уявлятимуть Бога, але поклонятимуться й обожнюватимуть його як захисника. Хоча мусульмани й вважають, що Ісус був пророком, але вони відкидають християнську доктрину Трійці, порівнюючи це з політеїзмом. В ісламській теології, Ісус був лише людиною, а не сином Бога. Бог описується в розділі (сура) Корану, як «Бог, Один і Тільки; Бог, Вічний, Абсолютний; Він не народжений, Він не породжений; І немає нічого подібно до єдиності Його.»

Мусульмани вважають, що Коран є буквальним словом Бога; він є центральним релігійним текстом ісламу.

Мусульмани вважають, що вірші Корану були повідомлені Магомету Аллахом через янгола Гавриїла, в багатьох випадках між 610 роком і його смертю 6 липня 632. Коран записали соратники (Сахаба) Магомета поки він був живий, хоча основним методом передачі був усний. Укладений у часи Абу Бекра, першого халіфа, був стандартизований у часи Усмана, третього халіфа. Коран в його фактичній формі загалом розглядається академічними дослідниками як записаний зі слів Магомета, тому пошук варіантів у Західній академії не знайшов ніяких відмінностей над великим значенням слів й історично дискусія щодо вмісту Корану ніколи не ставала головним пунктом.

Коран ділиться на 114 сур, або розділів, які об'єднані, містять 6,236 аятів або віршів. Хронологічно раніші сури, винайдені в Мецці, перш за все стурбовані етичними й духовними темами. Пізніші, Мединські сури, здебільшого обговорюють соціальні й моральні проблеми, доречні для ісламського суспільства. Ісламські адвокати консультуються за записами життя Магомета, які містяться в Корані й допомагають з його тлумаченням. Наука коментаря й тлумачення Корану відома як тафсир.

Слово Коран має значення «декламація». Коли мусульмани кажуть абстрактно про «Коран», вони зазвичай мають на увазі священне писання, яке декламується арабською мовою (не надруковану працю чи будь-який переклад). Для мусульман Коран досконалий лише в оригінальній арабській мові; переклади обов'язково недосконалі через відмінності мови, помилки перекладачів, і неможливість збереження оригінального інспірованого стилю. Тому переклади вважають лише коментарями Корану, або «інтерпретацію його значення», а не безпосередньо Кораном.

Адреса: 72316, м. Мелітополь, вул. Івана Франка, буд. 1/24

Директор: Юнусов Бекір Рустемович

Іслам (араб. *إسلام* сачанзо оньлавкуб, сумаириність, покiрність Єдиному Богу) — одна з найпоширенiших свiтових релiгiй, що сформувалася у 7-му столiтті в Аравії. Засновником вважається пророк Магомет (570-632 рр.).

Іслам характеризують як монотеїстичну релігію, що має авраамічне коріння. Прихильників ісламу називають мусульманами. Наразі, загальна кількість вірян цієї релігії в світі коливається в межах від 1,1–1,8 мільярдів, що робить іслам другою за чисельністю релігією після християнства. Мусульмани складають переважну більшість населення багатьох країн Азії й Африки. Характерною ознакою ісламу є його роль як соціального і культурного регулятора. У мусульманській громаді всі сторони життя людини і суспільства регламентовані релігією.

Переважним регіоном поширення ісламу в Україні є Крим, що пов'язано історично з 1242 роком, коли його було завойовано татаро-монголами, після чого він увійшов до складу Золотої Орди. Оскільки хани Золотої Орди були сунітами, там набув поширення сунізм.

У XIV ст. на Русі, яка тоді входила до Великого Князівства Руського й Литовського при князівських замках виникають спільноти служивих русько-і тюркомовних людей, які сповідували іслам і яких, незважаючи на їхнє походження, об'єднували під назвами «татари» або «козаки». У їхньому середовищі здобули значне поширення кітаби — книги релігійного змісту, написані староруською мовою, але за допомогою арабської абетки. 1350 року Литовський князь запросив «татар» (у ті часи так часто називали всіх

мусульман, не лише тюркомовних) приєднатися до його війська. Кількість татар була настільки великою, що 1591 року їхня кількість становила близько 100 000 і вони мали близько 400 мечетей у Західній Україні, Польщі й Білорусі.

У 15 ст. у зв'язку з розпадом Золотої Орди в Криму виникло самостійне Кримське ханство, яке з 1475 року увійшло до складу Османської імперії. На чолі мусульманського духовенства Кримського ханства був муфтії як вища духовна особа після халіфа — османського султана. Усім життям релігійних громад керували імами. У 18 ст. тільки в Бахчисараї було 32 мечеті. Відкривалися мектеби й медресе. У 60-х рр. 19 ст. в Криму було 23 медресе і 131 мектебе (школа початкової освіти). 1774 року Кримське ханство після війни Російської імперії з Османською імперією отримало самостійність, але 1783 року її було втрачено і Крим приєднано до Російської імперії, яка утискувала татар, що сповідували іслам.

У 2-й половині 19 ст. Крим залишило 161 тис. татар. У 1917 татари становили лише 36,6% сільського населення і 11,3% міського населення Криму. У той же час розгорнулася дискусія між кадимістами (прихильниками догматичного ісламу) і джадідами, які виступали за реформу старої системи мусульманської освіти, за європейський одяг і побут, за політичні реформи. Зазнавало утисків татарське населення Криму й за часів Радянського Союзу. У травні 1944 з Криму було виселено 188 626 татар. В Україні на початок 1996 року діяло 176 мусульманських громад.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА АПОСТОЛЬСЬКОЇ ХРИСТІЯНСЬКОЇ ЦЕРКВИ
УКРАЇНИ «СЛОВО ЖИТТЯ» МІСТА МЕЛІТОПОЛЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

Повна назва: РЕЛІГІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА
АПОСТОЛЬСЬКОЇ ХРИСТІЯНСЬКОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ «СЛОВО ЖИТТЯ»
М. МЕЛІТОПОЛЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ»

Адреса: 72311, Запорізька обл., місто Мелітополь, вул. Седовців, буд. 6

Тел. +38(06192)7-13-43,

Тел. +38(067)955-74-95

Пастор: Токарев Володимири Анатолійович, Півцаєв Едуард Олексійович

Освіта: Біблейський інститут УПСАЛА Швеція у церкві з 1992 р

Директор: Чаус Павло Вікторович

Керує та володіє такими напрямками роботи, як:

- молодіжне служіння
- духовну освіту (Біблійна школа, Теологічний інститут),
- недільна школа для дітей різного віку,
- хвала і поклоніння (музичне служіння),
- служіння домашніх груп,
- група порядку (забезпечення порядку під час служінь)
- дияконське служіння (турбота про дом),
- телестудія (християнські програми по TV),
- газета «Добра вість» (засіб євангелізації)
- офіс церкви (координує роботу всіх відділів церкви),
- служіння милосердя,
- гуманітарна допомога місту (у співпраці з друзями з Данії).

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА НОВОАПОСТОЛЬСЬКОЇ ХАРИЗМАТИЧНОЇ ЦЕРКВИ ЦЕРКВА ПОВНОГО ЄВАНГЕЛІЯ

Адреса: м. Мелітополь, вул. Седовцев, 6

Тел.: +38(0619)43-64-71

Факс: +38(0619) 43-64-71

Пастир: Токарев Володимир Анатолійович

В Україні харизматичний рух розпочався у 1990 році у середовищі п'ятидесятницьких та баптистських церков, з часом відокремившись від них у самостійну деномінацію. В результаті виникла Асоціація, а потім Об'єднання незалежних харизматичних християнських церков України (Повного Євангелія). Його засновниками були 43 пастори незалежних церков України, які зібрались на установчий з'їзд 8 лютого 1994 р. Об'єднання було зареєстровано Державним комітетом України у справах релігій 12 січня 1995 року.

У лютому 2015 р. Об'єднання набуло назву Центр Незалежних Харизматичних Християнських Церков України (Повного Євангелія).

Місія Центру: взаємодопомога, співробітництво та об'єднання ресурсів помісних церков задля спасіння людей. Декларація віри Центру: Ми віримо

1. В Єдиного благого Бога, який вічно перебуває в трьох Особах (іпостасях), а саме: Отця, Сина і Святого Духа.

2. В Ісуса Христа, Єдинородного Сина Божого, зачатого від Святого Духа і народженого від діви Марії. Віримо, що Ісус Христос був розп'ятий за гріхи всіх людей, похований і воскрес із мертвих. Що Він вознісся на небо і в даний час знаходиться праворуч Отця.

3. Ми віримо, що людина створена за образом Божим як вінець і мета всього творіння. Але через гріх людина втратила відносини з Богом, а тому кожна людина потребує покаяння перед Богом для прощення гріхів.

4. Ми віримо, що по вірі в жертвовну смерть і воскресіння Ісуса Христа кожна людина отримує прощення гріхів і вічне життя, народжується заново, стає дитиною Божою і отримує дар Святого Духа.

5. Ми віримо, що кожен, хто покався і увірував у Христа, повинен вступити в завіт з Господом через водне хрещення.

6. Ми віримо, що Церква є Тіло Христове. Церква створена Христом і об'єднує всіх віруючих у Нього в усі часи. Належність до Церкви Христової виражається через приналежність і участь в житті помісної громади.

7. Ми віримо, що Причастя (Вечеря Господня) є заповідь Господа для Церкви. Елементи Причастя – хліб і вино – суть Його Тіло і Кров.

8. Ми віримо, що Біблія є богонатхненне Слово Боже і є абсолютним авторитетом у питаннях віри і практики життя Церкви.

9. Ми віримо, що кожен християнин покликаний йти за Христом, що виражається в розвитку відносин з Господом, служінні Богові і людям і благовісті про Христа невіруючим. Добросовісна і творча праця у відповідності з особистим покликанням і дарами є спосіб служіння Господу та затвердження Його Царства в цьому світі. Мета життя християнина – перетворення в образ Христа, вчиняє дії віри при активному сприянні Духа Святого. Цей процес відбувається протягом усього життя християнина.

10. Ми віримо в хрещення Святим Духом – сповнення Духа Святого з говорінням іншими мовами.
11. Ми віримо в дію всіх дарів Святого Духа в Церкві Христовій протягом усього часу від Дня П'ятидесятниці до Пришестя Господа.
12. Ми очікуємо Другого Пришестя Господа Ісуса Христа у славі, воскресіння мертвих і Останній Суд.

РЕЛІГІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА СВІДКІВ ІЄГОВИ»

Адреса: м. Мелітополь, вул. Вакуленчука, 75

Тел.: +38(0619) 43-99-23,

Тел.: +38(0619) 43-19-93

Старійшина – Глушков Ігор В'ячеславович

Освіта: Теократичний Божій заклад

Адреса: м. Мелітополь, вул. Олеся Гончара, 68

Тел.: +38(0619) 42-67-82,

Тел.: +38(097) 573-62-57

Старійшина – Сейтмиметов Русланович та Шивиряев В'ячеслав

Адреса: м. Мелітополь, вул. Юр'ївська, 180

Тел.: +38(067)745-80-10

Старійшина – Полещук Василь Георгійович

Адреса: м. Мелітополь, вул. Підгірна, 186

Тел.: +38(06192) 5-52-92

Старійшина – Борисенко Олексій Вікторович

Свідки Єгови – міжнародна релігійна організація, яка не приймає основних релігійних доктрин загальноновизнаного християнства і не бере участі в релігійних традиціях.

Православні, католицька, греко-католицька та протестантські церкви заперечують приналежність релігійної організації Свідків Єгови до християнства тому, що вони не приймають основних релігійних доктрин загальноновизнаного християнства і не беруть участі в релігійних традиціях, що мають не біблійне походження.

Свідки Єгови— назва, яку прийняли Дослідники Біблії в 1931 році, щоби відділити себе від віросповідань решти християнського світу.

Біблійна розповідь, за якою Свідки Єгови прийняли свою назву, взята з 43-го розділу Ісаї. Там ситуація у світі порівнюється з судовим процесом: божки народів запрошені дати свідків, щоб довести свою праведність, на яку вони претендують, або ж вислухати свідків з боку Єгови й визнати правду.

Назва «Свідки Єгови» пов'язана з переконанням членів організації, основне завдання якої — свідчити про Бога, ім'я якого Єгова. Було чітко видно, що доручену Богом працю виконували Христові послідовники. Сам Ісус подав їм приклад, адже відразу після свого хрещення почав проповідувати про «царство небесне» (Матв. 4:17). Він навчав своїх учнів робити те саме.

У Західній Україні та Білорусі Свідки Єгови розгорнули активну діяльність у 1920-х роках, хоча поодинокі прихильники цієї громади були вже на початку ХХ століття. З'являються цілі громади Дослідників Біблії у Галичині, Волині, Закарпатті та Буковині. Місіонерська робота членів громади у ці роки насправді набуває масового характеру. Діяльність Дослідників Біблії на початку ХХ століття проходила на території чотирьох держав в абсолютно різних умовах. В

таких країнах, як Польща та Чехословаччина існувала відносна релігійна свобода, яка сприяла інтенсивній місіонерській діяльності в Західній Україні. Влада в цих країнах доволі толерантно ставилась до діяльності громади, що і було закріплено у відповідних державних актах. На противагу цьому, у Східній Україні та на Буковині право на свободу совісті постійно зазнавало утиску з боку держави. Як комуністична влада на засадах атеїзму, так і румунський уряд під впливом православ'я активно перешкоджали місіонерській діяльності Свідків Єгови. І як не парадоксально, навіть у цих країнах кількість членів Організації продовжувала постійно зростати.

В СРСР діяльність Свідків Єгови було заборонено: їх переслідували за їхню позицію християнського нейтралітету. У книзі К.Бережка «Історія Свідків Єгови на Житомирщині» говорилося, що представників цієї громади особливо жорстоко переслідували за часів радянської влади. Так, у 1951 році за рішенням Сталіна була розроблена операція «Північ» («Север»), в результаті якої з Західної України, Молдови, Західної Білорусі, Литви, Латвії та Естонії в Сибір загалом було виселено близько 9500 Свідків. Свідки Єгови були єдиною в Радянському Союзі релігійною групою, члени якої масово висилалися в Сибір.

Заборону скасовано з розпадом Радянського Союзу і проголошенням незалежності України, після чого діяльність Свідків Єгови набула розповсюдження на всій території України. У серпні 1993 року відбувся перший на території України міжнародний конгрес Свідків Єгови в Києві. Крім українських Свідків, на конгресі побували тисячі делегатів з 30 різних країн. Програма подавалася частково російською, частково англійською мовою, з синхронним перекладом на 15 інших мов.

Діяльність Свідків Єгови охоплює 240 країн і територій світу, нагляд за діяльністю у певній країні або в декількох країнах здійснює місцевий філіал організації. Раз на рік філіали відвідує Представник Всесвітнього Центру.

Філіал в Україні знаходиться в смт Брюховичі біля Львова. Місцеві громади Свідків Єгови називаються зборами, і провід у них беруть старійшини, котрим допомагають служителі збору. Збір у свою чергу умовно поділений на декілька груп, за кожен з яких відповідає один зі старійшин (наглядач групи) або служитель групи. Двічі на рік кожен збір у своєму теократичному районі відвідує районний наглядач.

Щотижня Свідки Єгови збираються в побудованих за добровільні пожертви та зусиллями добровольців-будівельників Залах Царства на зібрання (у кожному Залі Царства є скринька для добровільних пожертв, особливість Свідків Єгови у тому, що не вимагається давати пожертви, вони є абсолютно добровільними так само, як і в інших), де досліджують Біблію і навчаються, як застосовувати її вчення у щоденному житті. Якщо ж збір не має власного Залу Царства, він винаймає відповідне приміщення в адміністративних структур, а в іншому випадку організовує зустрічі у приватних будинках. Зібрання Свідків Єгови відкриті для всіх бажаючих. Кожного тижня (за винятком тижня, в кінці котрого запланований конгрес) відбувається два зібрання. Одне проходить ввечері серед тижня та, починаючи з 2016 року, складається з трьох частин: «Скарби з Божого Слова» (обговорюється запланований уривок з Біблії), «Вдосконалюймо своє служіння» (наочно демонструються різні методи) і «Християнське життя» (обговорюється, як застосовувати на ділі те, чого навчилися). До останньої з цих частин входить також «Вивчення Біблії у зборі», яке проводиться з 2009 року (до того часу воно проводилось в окремий день тижня в кожній групі збору і називалось «Книговивчення групи збору») і до 2015 року проводилось як окрема частина службового зібрання. Інше зібрання проводиться на вихідних, зазвичай у неділю, і в нього входять дві частини: публічна промова та вивчення Біблії за допомогою «Вартової башти». У більшості частин зібрань можуть брати участь присутні, подібно до того, як це відбувається на шкільних уроках. Кожне зібрання починається й закінчується співанням піснi й молитвою.

Двічі на рік проходять районні конгреси, на які збираються Свідки Єгови з одного теократичного району.

Раз на рік проводяться регіональні конгреси, які відвідують делегати однієї теократичної області. Також кожного року 14 нісана за єврейським календарем Свідки Єгови по цілому світі відзначають Спомин смерті Ісуса Христа.

Раз на кілька років організовуються масштабні міжнародні конгреси, на які прибувають делегати з різних країн.

Література Організації пишеться та друкується централізовано: спочатку англійською, згодом перекладається на інші мови, і відсилається у відповідні філіали. За своїм характером література Товариства ділиться на періодичну й неперіодичну. Окрім книг, журналів, брошур і буклетів, Свідки Єгови випускають також документальні та художні фільми на DVD (80 мовами), посібники мовами жестів (відеокасети та DVD, 80 мовами), книги шрифтом Брайля (20 мовами), а також записи на аудіокасетах й CD-ROM (музичний супровід для зустрічей, («Мелодії Царства»), аудіоверсії з «Вартової башти» та «Пробудись!», записи біблійних драм для конгресів і особистого прослуховування). Література Свідків Єгови видається понад 700 мовами

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА «ЦЕРКВА ЄВАНГЕЛЬСЬКИХ ХРИСТИЯН
«БЛАГОДАТЬ»

Адреса: м. Мелітополь, вул. Героїв України, 3

Індекс: 72312

Тел. +38(06192)62434

Тел. +38(050)1671637

Богослужіння проходять кожної неділі об 9:00, 13:00, 17:00

Пастор: Бріцин Михайло Васильович

Освіта: Ленінградська Духовна Семінарія у парафії з 1992 р.

У 2017 році церква «Благодать» відзначила 25 років відродження. Точніше буде сказати, що не сама церква, а оновлена будівля, в якій зараз розмістилися віруючі. Як виявилось, до нашого міста Євангелістські християни переїхали з Криму. Вірування привезли в Мелітополь, в 1906 році, сім'я Лаврентія Зіновійовича Грабчака, нащадки якого до цього дня є прихожанами «Благодать».

У 1910 році зареєстрована церква, а в 1914-м споруджено будинок. Але, в 1936 році радянська влада відібрала приміщення, – розповів пресвітер церкви Михайло Бріцин. – У 1991 році, після розвалу Союзу і проголошення незалежності України, на цьому історичному місці відновилися богослужіння. З 1992 року громада прийняла сучасну назву Церква євангельських християн «Благодать».

Церква має Недільну школу, хор, музичні групи, Біблійну школу, групи молоді, чоловіків, жінок, сімейні та ін. У Мелітополі та районі. Церква проводить літні

табори, просвітницькі семінари, виставки, концерти, соціальні заходи та служіння милосердя людям різних верств населення. Ми підтримуємо відкритість до співпраці з іншими церквами, місіями, благодійними організаціями, навчальними закладами та виданнями різних конфесій і протестантських деномінацій, зберігаючи при цьому самостійність у прийнятті будь-яких рішень.

У роки війни і після неї, в цьому приміщенні жили робітники, потім працівники виконавчого комітету міськради. А в 90-і роки в будівлі розміщувався дитячий сад. Поки церква не була віддана господарям, віруючі поневірялися по домівках. Під страхом арешту збиралися в таємних місцях, оскільки радянська влада забороняла віру в Бога, як таку.

На святкування 25-річчя відновлення роботи церкви запросили нащадків тих людей, які за більш ніж століття проповідували Євангеліє – Шевченків і Шевеленко. Під час свята вшановували перші пари, які поєднали себе узами шлюбу, а також дітей, які отримали тут хрещення і благословення.

Понад 100 одружень провели в цій церкві. Були роки, коли проходило всього два весілля, а бувало і 11 весіль за 12 місяців. В цілому, за списками, в «Благодать» 600 прихожан, але насправді приходить набагато більше людей.

Ювілей об'єднали зі святом жнив, дякуємо Богові за все, що він нам дає. Ми благословляємо всіх, хто прийшов підтримати «Благодать». З 25-річчя нас привітали брати з Євангельських християн інших міст, а також церков Мелітополя – «Джерело життя» та інші, – розповів Михайло Бріцин. На сцені «Благодать» презентували свої музичні подарунки творчі колективи церкви, а також хор недільної школи. Протягом усього вечора віруючі молилися, просили Бога про світ в Україні, в Мелітополі, про те, щоб він дав розуму і терпіння правителям країни і нашого міста. На завершення свята всіх присутніх пригостили частуваннями.

ВІЛЬНА ЦЕРКВА ЄВАНГЕЛЬСЬКИХ ХРИСТІЯН

«ДЖЕРЕЛО ЖИТТЯ»

Адреса: м. Мелітополь, вул. Ломоносова, 175

E-mail: istochnik2005@mail.ua

Тел. +38(0619)41-38-13

Тел. +38(066)393-39-34

Пастор Валентин Анатолійович Журавльов.

Церква «виросла» в окрему структуру з церкви «Благодать». Існує з 2004 року. Як і всі протестанти, члени церкви сповідують загальний Символ віри, але не сприймають ікони. Хоча в будівлі громади і є картини із зображеннями народження Христа, і біблійних сюжетів, але пастор підкреслює, що це картини, а не ікони.

В березні 2000 року за участю двох церков: ЕХ «Благодать», «Oxlip Evangelical Free church» та студентів Запорізького Біблейського коледжу: було започатковано служіння «Джерело Життя».

З 2001 року церква постійно проводить: Богослужіння, заняття з дітьми в Недільній школі, домашні групи, християнські літні табори, спортивні ігри (бейсбол, баскетбол).

В 2004 році служіння “Джерело Життя” було зареєстровано, як: Вільна Церква Євангельських Християн “Джерело Життя”. В кінці 2004 року було придбано приміщення для церкви по вул. Ломоносова, 175.

В 2005 році на пасторське служіння в «Джерело Життя» був висвячений Журавльов Валентин.

З 2013 року церква є членом Міжконфесійної ради церков м. Мелітополя, приймає участь в міських міжцерковних заходах.

В церкві постійно проходять: Богослужіння, недільна школа, заняття перед хрещенням, передшлюбні консультації, вінчання, вечори з вивчення Біблії та багато іншого.

ЦЕРКВА ХРИСТИЯН ВІРИ ЄВАНГЕЛЬСЬКОЇ – П'ЯТИДЕСЯТНИКИ

Адреса: Міськрада, м. Мелітополь, Запорізька область, 72300

Тел.: +38(096) 581 8248

Українська Церква Християн Віри Євангельської (УЦХВЕ)— найбільше всеукраїнське об'єднання п'ятидесятницьких громад (християн віри євангельської), 27 об'єднань, у тому числі, обласні об'єднання церков ХВС, АР Крим і Київське міське об'єднання, а також об'єднання українських церков ХВС в Іспанії, Польщі, Німеччині та Бельгії. На 1 січня 2018 р. нараховувала

1655 помісних церков та 114 895 членів церкви.

Головним керівним органом ЦХВЕУ є звітно-виборні конференції, які проводяться щорічно. В період між з'їздами керівними органами є правління та комітет Церкви, яким підпорядковується старший єпископ ЦХВЕУ.

До складу правління входять: старший єпископ ЦХВЕУ, перший заступник старшого єпископа, регіональні заступники старшого єпископа, скарбник та голова ревізійної комісії.

До складу комітету входять члени правління, голови обласних об'єднань, заступники голів найбільших обласних об'єднань, керівники відділів, члени Ради старійшин, головний редактор журналу «Благовісник»

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА БУДДИСТІВ КАРМА ЧЬО ЛІНГ ЦЕНТРІВ ШКОЛИ КАРМА КАГ'Ю АЛМАЗНОГО ШЛЯХУ ТІБЕТСЬКОГО БУДДИЗМУ

Адреса: м. Мелітополь, вул. Університетська, 42

Тел.: +38(06192)5-52-18

Тел.: +38(068)057-06-31

Духовний лідер: Паценкер Едуард Ісаакович

Мелітопольці, практикуючі філософію буддизму, запросили буддійського ченця для проведення церемонії заради миру і добра. Про це розповів практикуючий буддист, представник міжнародної дзогчен-громади в Мелітополі Денис Мірошник. Мелітополь відвідав практикуючий вчитель, буддійський чернець ордену «Ніппондзан Меходзі» Микола Коваленко. Він є учнем мандрівного буддійського ченця Дзюнсея Терасаві. Микола Коваленко викликав жвавий інтерес у городян, пересуваючись по місту в автентичній одязі і з атрибутами буддизму. Незвичайний гість зробив в Мелітополі вуличну практику і церемонію в ім'я добра і миру. Буддист побажав Мелітополю і Україні в цілому, щастя і процвітання.

БУДДІЙСЬКА РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА «БУДДХАДХАРМА»

Адреса: м. Мелітополь, вул. Ярослава Мудрого, 5, кв. 22

Тел.: +38(06192) 6-15-73

Духовний лідер: Устинов Євген Миколайович (закінчив Духовну академію)

Мелітопольський Буддійський Центр заснований Ламою Оле Нідалом і знаходиться під духовним керівництвом Його Святості XVII Кармапи Тхає Дордже. Центр існує для того, щоб будь-який бажаючий міг отримати необхідну інформацію про буддизм і практикувати його. Тут можна навчитися методам, які були дані Буддою дві з половиною тисячі років тому і з тих пір практикувалися спочатку в Індії, а потім в Тибеті. На Заході ці методи трохи видозмінилися, відповідно до особливостей західної культури, але сама їх суть залишилася тією ж, що і за часів Будди.

У буддійському центрі кожен бажаючий може в потрібному для себе ритмі вивчати буддизм, відвідуючи лекції подорожуючих вчителів і медитуючи в групі. Тут також можна отримати докладні пояснення з усіх практик і виконувати індивідуальні практики в гомпі (залі для медитацій), коли там не проходять громадські заходи.

**РЕЛІГІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «МЕЛІТОПОЛЬСЬКА ІУДЕЙСЬКА
ОРТОДОКСАЛЬНА РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА»**

Адреса: м. Мелітополь, вул. Інтеркультурна, 45

Тел.: +38(0619)42-42-53

Староста: Баль Володимир

Мелітопольська міська Єврейська Громада – єврейська організація. Заснована в березні 5786 (1997) року за підтримки Американського розподільчого комітету «Джойнт».

Основною місією єврейської громади є створення умов для всебічного розвитку єврейського самосвідомості, виховання глибоких інтересів до національних традицій, національної культури і мистецтва.

Основні цілі роботи – підвищення соціальної активності, об'єднання євреїв міста, посилення їх активності, залучення нових членів єврейської громади, зміцнення зв'язків єврейських структур міста, популяризація єврейського способу життя, створення в суспільстві позитивного образу єврейської громади. Найбільш ефективний шлях збереження єврейства – це зміцнення єврейської самосвідомості і поглиблення знань в області єврейської спадщини, тобто вивчення традицій, мови, культури, проведення свят за єврейським календарем, а також допомогу соціально незахищеним верствам населення.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ХРИСТИЯНСЬКОЇ ХАРИЗМАТИЧНОЇ ЦЕРКВИ
«НОВЕ ПОКОЛІННЯ»

Адреса: м. Мелітополь, вул.Інтеркультурна, 2

Тел.: +38(0619)43-67-17

Тел.: +38(0619)42-80-50

Тел.: +38(068)446-52-06

Пастор: Сергєєв Віктор Васильович

Закінчив Київський Біблейський інститут у церкві з 1991 р

Будівля Християнського Центру «Нове покоління» в м. Мелітополі (Запорізька область) є унікальною церковною спорудою на території пострадянських країн.

Будівництво відбувалося протягом 10 років і в 2006-му християнська громада почала проводити в ньому регулярні богослужіння. Комплекс був побудований

виключно на кошти помісної церкви «Нове покоління» без залучення іноземних спонсорів.

Під дахом будинку більше 6000 квадратних метрів, зал богослужінь на 1150 місць, спортивний зал, офісні приміщення та 17 класів недільної школи регулярно відвідують понад 300 учнів.

Є також спеціальні приміщення для зручного спілкування, зручний хол з диванами, акваріум об'ємом 4000 літрів.

На прибудинковій території фонтан з підсвічуванням, шість струнких пальм, березова алея, ялівцеві клумби, сучасний дитячий майданчик і простора парковка

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ДУХОВНИХ ХРИСТІЯН МОЛОКАН

Адреса: м Мелітополь, вул. Монастирська, 77

Тел.: +38(0619)41-14-77

Керівник: пресвітер Дашкін Костянтин Руфович

Закінчив Духовну школу пастором

Єдиним народом, який з моменту переселення в Таврійську губернію нікуди не емігрував, були молокани. Всього в середині XIX століття налічувалося 5 молоканських сіл на весь Мелітопольський регіон.

Зібрання (співаки)
молокан Мелітополя,
2013 рік.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ЦЕРКВИ АДВЕНТИСТІВ СЬОМОГО ДНЯ

Адреса: м. Мелітополь, вул. Гетьманська, 87

Тел.: +38(06192)6-89-10,

Тел.: +38(0619)43-74-93,

Тел.: +38(093)390-76-55

Староста: Трусюк Володимир Миколайович

Пелих Олександр Леонідович

Пастор: Матюхін Владислав Іванович

Основне богослужіння кожної субботи о 10:00

Церква розташовується в колишньому будинку купця Юріціна. Він за свою діяльність був удостоєний до революції звання почесного жителя Мелітополя. Церква адвентистів є євангелістською церквою. Адвента – це очікування.

Назва «Адвентисти сьомого дня» була прийнята в 1860 році. Адвентисти сьомого дня (АСД) – Всесвітня християнська Церква, що динамічно

розвивається. У назві Церкви з'єднані два основоположних поняття – Друге пришествя Христа (від латин «adventus» – пришествя), яке покладе край владі гріха і приесе спасіння всім прийнявши Його своїм Господом і Спасителем, і сьомий день тижня – суббота, що є пам'ятником створення світу і IV заповіддю Божого декалога.

Адвентисти сповідують загальнохристиянські доктрини про триєдність Бога Отця, Сина і Духа Святого; про Божественну і людську природу Христа; про необхідність покаяння і хрещення, про Божий суд. Проповідують принципи збереження здоров'я і охорону природи, викладену Богом у Біблії. Основа віровчення – Біблія.

Церква АДС об'єднує у своїх рядах близько 30 мільйонів чоловік в 207 країнах світу, проповідує і видає літературу на 892 мовах народів світу. Керує 7 422 освітніми установами (школами, інститутами, університетами), а також 731 лікувальними установами (лікарнями, клініками і санаторіями). Здійснює соціальне служіння суспільству, як на місцевому рівні, так і у всесвітньому масштабі через Адвентистське агенство допомоги і розвитку (ADRA)

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ПОМІСНОЇ ЦЕРКВИ ЄВАНГЕЛЬСЬКИХ ХРИСТІЯН БАПТИСТІВ «ДОБРА ВІСТЬ»

Адреса: м. Мелітополь, вул. Чернишевського, 34

Тел.: +38(06192) 6-08-48

Пресвітер: Мальцев Володимир Іванович, Веніамін Володимирович

Освіта: Біблейська школа у церкві з 2000 р.

За останній час визвольний рух зайняло увагу нашого суспільства і відсунуло на задній план інтерес до релігійних питань. Але релігія має панівне значення в житті людства. Нею регулюються, як життя окремої людини, так і взаємні відносини людей, тому суспільство не повинно ставитися байдуже до релігійних питань і рухам. Всі ці рухи показують невдоволення встановленими догматами і шукання вічної істини, яка одна може задовольнити запити людського духу.

Наш народ прийняв християнство не на переконання, але за наказом великого князя Володимира.

Історичні обставини склалися несприятливо для духовного розвитку народу: міжусобиці удільних князів, татарське ярмо, кріпосне ярмо, все це не дозволяло йому свідомо поставитися до релігії, і в своїй масі він донині знаком лише з зовнішньою стороною релігії: обрядами, постами та інше.

Лише після визволення селян від кріпацтва починається, з сімдесятих років минулого століття, пробудження релігійної свідомості російського народу, яке виразилося в русі, що отримав назву "штундизму". Хоча під цю рубрику духівництво і бюрократія підводило людей з дуже різноманітними релігійними переконаннями, бо, за законом, урядники, старости і станові пристави повинні були на місці, при складанні протоколу, вирішити богословський питання - до

якої секти належать люди, що відпали від православної церкви і заводящие свої релігійні збори, хоча часто "хлисти" і інші сектанти підводилися під цю рубрику, однак штундистское рух в своїй масі і по суті є не що інше, як євангельське вчення, відоме на Заході під імені баптизму. Головні відмінні ознаки баптистського вчення: відкидання хрещення немовлят, заснування незалежних, самоврядних громад, доступ до яких можливий тільки за сповідання віри і хрещення, засвоєні були так званими штундистами. Нарешті і за своїм походженням це релігійний рух бере свій початок безпосередньо від баптистів і донині знаходиться під їх керівництвом.

Справжнім нарисом ми бажали б познайомити наших слухачів з історією баптистів з перших часів християнства і до наших днів, як за кордоном, так і в Росії, з пристроєм їх громад і вченням, щоб наші читачі могли мати чіткі уявлення про баптистів і не вірили безглуздим твердженням, які часто поширюються про них як про якийсь соціалістичної секті, яка загрожує потрясти весь лад нашої цивільного життя. Наскільки обгрунтовані ці твердження надаємо судити нашим читачам.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ПОМІСНОЇ ЦЕРКВИ ЄВАНГЕЛЬСЬКИХ ХРИСТИЯН-БАПТИСТІВ

Адреса: 72305, м. Мелітополь, вул. Ломоносова 372/11

Тел.: +38 (093)828-97-73;

Тел.: +38 (097)590-28-73

Е-mail: melitchurch@gmail.com

Пастор: Ким Хуан Сан.

Церква існує в Мелітополі з 2007 року. Першими її прихожанами були вихідці з Кореї. На даний момент всі корейці виїхали на історичну батьківщину, і прихожанами церкви є мелітопольці.

Корейська євангельсько-християнська баптистська церква вже вкотре робить добро вимушеним осям з Донбасу.

Дитячий християнський табір

Домашня церква «Фаїна», «Маія і Петро», «Кактус», «Лена», «Наталія», «Школа бачення», «Пташки», «Роса» це люди, що збираються разом, основною діяльністю яких є спілкування, і проведення часу, коли діляться і відкриваються один одному.

Фестиваль корейської культури «Ук-Корея» проводиться ними регулярно.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА СВІДОМОСТІ КРІШНИ МІСТА МЕЛІТОПОЛЬ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

Адреса: м. Запоріжжя, вул. Гарнізонна буд. 31

Тел.: 2201997

Засновник буддизму – Будда Шак'ямуні, принц Сіддхартха Гаутама.

Будда народився більше 2500 років тому на півночі Індії. Після довгих пошуків істини він пізнав в медитації природу ума і досяг мети - повного Просвітлення. Потім він протягом сорока п'яти років передавав учням знання про те, яким все є, і методи, що дозволяють досягнути цю істину на досвіді.

Будда давав повчання для трьох типів людей. Ті, хто хотів уникнути страждань, дізналися про причину і наслідок. Ті, хто прагнув більше робити для інших, слухали повчання про розвиток співчуття і мудрості. Для людей, які мали особливо сильним довірою до своєї просвітленої природи, Будда проявлявся в формах енергії та світла і передавав їм своє бачення природи ума – Велику печатку (Махамудру).

Перший з цих рівнів відомий сьогодні як Малий шлях (Хинаяна), або Вчення Старійшин (Тхеравада), другий - як Великий шлях (Махаяна), а третій, вищий - як Алмазний шлях (Ваджраяна). Вчення Алмазного шляху в Тибеті передавалось, в основному, лініями наступності Ньингма, Сакья і Каг'ю, а в країнах Далекого Сходу – в першу чергу, школами Чань і Дзен.

В буддизмі немає догм, він відкритий для будь-яких питань. Вчення Будди пояснює, що в нашому житті істинно в остаточному сенсі, а що - всього лише відносно, оскільки залежить від швидкоплинних умов. Якщо ми дійсно це розуміємо, стає можливим переживання постійного щастя, а завдяки медитації

то, що зрозуміле інтелектуально, перетворюється в досвід. Також існують методи, які допомагають закріпити досягнутий рівень усвідомлення в повсякденному житті. Мета вчення Будди - Просвітлення, повний розвиток потенціалу тіла, мови і розуму.

Медитація в буддизмі означає «вільно, без зусиль покоїтися в тому, що є». Цей стан досягається за допомогою заспокоєння розуму, концентрації і роботи з внутрішніми енергіями і «світло-енерго-формами». Найдієвіший метод - постійно ототожнюватися зі своєю природою Будди, не тільки під час медитації, але і в будь-яких ситуаціях життя. Цьому вчить Ваджраяна, Алмазний шлях.

Завдяки практиці Вчення Будди люди стають незалежними, сильними, повними радості і любові. Буддизм є головною релігією в декількох країнах Азії. Починаючи з сімдесятих років, він поширюється і на Заході, і сьогодні широта, гнучкість, терпимість буддійського світогляду та різноманіття засобів, розвиваючих розум, користуються все більшою популярністю в країнах європейської культури.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ХРИСТИЯН БАПТИСТІВ «БЛАГА ВІСТЬ»

Тел.: +38(06192)5-01-75,

Тел.: +38(067)618-39-42

В Україні євангельськими церквами вважаються майже всі пізньопротестантські громади (окрім Свідків Єгови), на відміну від західного протестантизму, де назва evangelicals, як правило, відноситься тільки до баптистів і п'ятидесятників.

У 2005 р. було створено Раду євангельських протестантських церков України (РЕПЦУ), куди увійшли Всеукраїнський союз об'єднань євангельських християн-баптистів, Церква християн віри євангельської України, Українська християнська євангельська церква, Союз вільних церков християн євангельської віри України, Братство незалежних церков і місій євангельських християн-баптистів.

Спроби запровадити в православній Русі вчення, схоже з євангельським християнством, робилися в XV ст., пізніше аналогічні мотиви відзначалися в різноманітних напрямках духовного християнства.

Громади євангельських християн з'явилися в Росії разом із заснуванням німецьких колоній, в числі жителів яких були присутні меноніти і представники євангельських рухів кальвіністського напрямку. Різке зростання рух пережив з середини 50-х років XIX століття, коли громади євангельських християн почали формуватися серед корінного населення країни. На Півдні Росії та України це виразилося в штундистському русі, на Кавказі в молоканському середовищі стали утворюватися також і баптистські громади, а в Санкт-Петербурзі і на Північно-Заході Російської імперії основну роль зіграла проповідь місіонера з числа Плімутських братів лорда Гренвіля Вальдігрева

Редстока, якому вдалося переконати в істинності вчення євангельських християн ряд представників російської аристократії, зокрема відставного гвардії полковника Василя Олександровича Пашкова(1831). Учнями Редстока була організована місіонерська діяльність серед робітників Санкт-Петербурга, яка згодом була перенесена в Московську, Тверську, Тульську, Нижньогородську, Псковську та інші центральні губернії Росії.

В 1909 після проголошення віротерпимості в Росії в м. Санкт-Петербурзі було проведено з'їзд, що заснував Союз Євангельських Християн на чолі з Всеросійською радою євангельських християн, головою якого став Іван Степанович Проханов.

Незважаючи на зусилля керівництва, даному союзу не вдалося об'єднати під своїм началом весь євангельський рух Росії, так як раніше створений в південних губерніях і на Кавказі союз баптистів продовжив функціонувати самостійно, відмовляючись від адміністративного об'єднання.

Під час Першої світової війни під тиском православного духовенства, яке представляло євангелістів німецькими шпигунами, багато громад зазнали розгрому. У березні 1917 Проханов виступив з проектом соціально-політичних перетворень на основі релігійної реформації. Для здійснення цього він створив християнсько-демократичну партію.

Жовтневу революцію 1917 року значна частина євангелістів сприйняла негативно, але в 20-х роках перейшла на більш лояльні позиції, чому сприяла відносно терпима політика радянської влади по відношенню до руху аж до другої половини 20-х років. В 30-х роках багатьох віруючих було піддано репресіям, тим не менш, діяльність Всеросійської ради з короткими перервами тривала до 1944, коли на її основі, шляхом включення до складу органу

баптистських представників, був утворений Всесоюзна рада євангельських християн-баптистів.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ЄВАНГЕЛЬСЬКИХ ХРИСТІЯН БАПТИСТІВ «ВІДРОДЖЕННЯ»

Євангельські християни (також євангельське християнство, євангельський протестантизм, євангельські церкви, євангелісти, євангелізм) — протестантські деномінації. В Україні та більшості інших країн цим терміном — «Євангельське християнство» — іменують себе як євангельські християни, так і баптисти, і п'ятидесятники, а також послідовники інших близьких до них віровчень.

Самоназва «євангельська» вказує на спосіб ідентифікації церкви — вірність євангельському образу християнства і критичне ставлення до традицій історичних церков.

Основні характерні риси євангельських протестантських церков: акцент на особистому духовному відродженні кожного віруючого, водне хрещення у дорослому віці як усвідомлений та вільний акт, місіонерська активність, суворі етична позиція, консервативне богослів'я.

Віровчення і практика євангельських християн ґрунтується на принципах протестантської реформації, а саме, *Sola scriptura* («тільки Писання»), що означає, що основою віровчення, способу життя і служіння для євангельських християн є канонічні книги Біблії, в першу чергу, Новий Завіт. Старий Завіт розглядається у світлі Нового Завіту. Іншими принципами є *Sola gratia* («тільки благодать»), *Sola fide* («тільки віра»), *Solus Christus* («тільки Христос») та *Soli Deo gloria* («тільки Богу слава»). Всі п'ять принципів узагальнюються виразом *Quinque sola* («П'ять „тільки“»). Євангельськими християнами приймаються також положення Нікейсько-Царгородського Символу віри, проте є певні відмінності в тлумаченні цих положень, в порівнянні з тлумаченням Символа віри в православ'ї та католицизмі.

Вирізняються активною місіонерською діяльністю, в тому числі серед інших християнських конфесій. У США для представників даної течії використовується найменування «народжених згори» (Born again christians), в зв'язку з їх особливою увагою до вчення про народження згори. На підставі Євангелія від Іоанна самі євангельські християни ділять всіх людей на категорії «відроджених» і «не відроджених», незалежно від сповідуваної або декларованої ними віри.

Євангельські християни вважають, що через них Бог поступово направляв людство і віруючих в русло біблійного християнства. Реформатори виступали за повернення церкви до вчення і способу життя Першої Апостольської Церкви.

- Порятунком по благодаті через віру;
- Вчення про особисту святість і благочестя;
- Проповідь у церкві живою, народною мовою;
- Вивчення Біблії;

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ПОМІСНОЇ ЦЕРКВИ ЄВАНГЕЛЬСЬКИХ ХРИСТІЯН БАПТИСТІВ

Адреса: м. Мелітополь, вул. Лінійна, 176

Тел.: +38(06192)6-05-29,

Тел.: +38(0619)42-33-46

Пастор: Гончаров Валентин Францевич

Закінчив: Московський Біблейний інститут у церкві з 1978 р

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА МИЛОСЕРДЯ ТА БЛАГОДІЙНОСТІ
«ВЕЧІРНЄ СЯЙВО»

Адреса: м. Мелітополь, вул. Будівельна, 2 44

Тел.: +38(0619)41-03-36

Керівник: Курочкіна Єма Миколаївна

Представники християнських конфесій України, які тривалий час співпрацюють у питаннях вдосконалення церковно-державних взаємовідносин, — щиро сповідуючи християнські принципи миру, злагоди, братерської любові, маючи в серці заповіт Євангелія «якщо можливо, будьте в мирі з усіма» (Римл. 12, 18);

— усвідомлюючи складність сучасної церковно-релігійної ситуації в Україні та визнаючи, що протистояння між окремими християнськими конфесіями сягає іноді форм відкритого конфлікту із застосуванням сили;

— заперечуючи прагнення будь-яких сил використати міжконфесійні негаразди у своїх політичних або матеріальних інтересах;

— відстоюючи право Церкви на самостійне і вільне вирішення внутрішніх проблем;

— усвідомлюючи силу впливу Церкви на уми і серця людей, маючи певність, що злагода між конфесіями є злагодою в суспільстві, і прагнучи суспільного спокою в Україні;

— маючи на меті зустріти світлий ювілей Господа нашого Ісуса Христа у згоді, мирі, благодаті та Божому благословінні, проголошуємо наше тверде і одностайне рішення;

— не припускати використання будь-яких силових дій у вирішенні та врегулюванні міжконфесійних проблем, особливо таких, що стосуються церковного майна;

— вирішувати всі спірні питання виключно шляхом переговорів відповідно до законів держави та по-християнськи на основі взаємоповаги і терпимості;

— не звертатися до влади з метою здійснення незаконного тиску на іншу релігійну громаду чи Церкву.

Вважають абсолютно неприпустимими насильницькі захоплення храмів і заявляємо, що не може зватися християнином той, хто піднімає руку на священнослужителів і вірних інших конфесій, прикриваючись іменем Божим або державними інтересами.

Не допускають висловлювань, особливо в засобах масової інформації, в дусі ворожнечі, національної і конфесійної нетерпимості, будемо утримуватися від образливих і зневажливих заяв.

Сподіваються також, що органи влади виконуватимуть свій конституційний обов'язок і забезпечать для всіх релігійних організацій рівноправність та дотримання законів і виконання судових рішень.

Щиро переконані, що ця наша спільна воля — є воля християн України, і закликаємо усіх вірних християнських церков України; не шукаймо ворога серед братів своїх, пам'ятаймо, що Христос не мав ворогів, а прийшов у світ, несучи світло й мир. (ми приходимо у світ цей, щоб здійснити заповіді Його і творити добрі справи, а не сіяти розбрат і ворожнечу. Будьмо вищі за суєтність земних політичних пристрастей, бо гріхом є образа, приниження братів і сестер, що сповідують віру в єдиного Господа нашого Ісуса Христа, живуть на нашій спільній рідній українській землі і працюють заради нашого спільного блага. Тож ні словом, ні дією не образимо ніколи братів і сестер наших.

Щиро впевнені, що наш рішучий крок до миру і злагоди знайде розуміння в усьому суспільстві, стане ще одним виявом миролюбства та високої духовності українського народу.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА ХРИСТІЯНСЬКОЇ ЦЕРКВИ «ЦЕРКВА ГОСПОДА ІСУСА ХРИСТА»

Адреса: м. Мелітополь, вул. Павла Дзяковича, 51

Церква Ісуса Христа Святих Останніх Днів (ЦІХСОД) (англ. The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints) — релігійна організація реставраціоністського походження, найбільша гілка мормонізму заснована Джозефом Смітом (англ. Joseph Smith) у США в 1830 і яку деякі критики не вважають християнською через певні розбіжності з вченням інших церков.

За даними церкви (дані на кінець 2015 року) загальна чисельність послідовників перевищує 15,3 млн. Церковна організація веде активну місіонерську політику: в наш час має понад 55 000 місіонерів-добровольців у 140 країнах, більш ніж половина членів проживає за межами США, зведено в різних країнах світу 140 храмів та існує 28 784 приходів. Основа віри Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів — Біблія та Книга Мормона. Сама Церква не зараховує себе до жодного з традиційних відгалужень християнства таких як католицизм, протестантизм чи православ'я. Від початку Церква носила назву просто «Церква Ісуса Христа» — і лише з часом додано доповнення «Святих Останніх Днів». Оскільки Святі Останніх Днів вважають свою Церкву за єдину істинну і не провадять екуменічного діалогу з іншими церквами.

Офіційна назва членів Церкви — святі останніх днів (дослівно вираз latter-day saint означає святий наших днів або учасний святий і має відношення до використовованого в біблійних посланнях апостолів звернення до членів первісної церкви Христа, як до святих), неофіційно поширена назва — мормони (від Книги Мормона, яку церква вшановує як священне писання). Вчення Церкви включає такі християнські доктрини, як спасіння тільки через Ісуса Христа, хіліазм (віра в тисячолітнє Царство Христа на землі в кінці історії),

континуаціонізм (віра в те, що дари Святого Духа, особливо дар мов і пророцтва, доступні не тільки давнім, а й сучасним людям), хрещення повним зануренням у воду, конфірмація (отримання дара Святого Духа через рукопокладання) і євхаристія (у святих останніх днів звана причастям).

Теологія СОД не визнає Нікейський символ віри. Святі останніх днів вірять також в план спасіння, який включає проходження певних обрядів, деякі з яких можуть бути виконані лише в храмах, і піднесенням, при якому люди зможуть жити з Богом після смерті. Як Священне писання Церква визнає біблійний канон (Старий Завіт і Новий Завіт, із застереженнями про перекручування і неправильний переклад), Книгу Мормона, Учення і Завіти й Дорогоцінну перлину. За винятком Біблії, практично весь канон продиктований Книгою Мормона та одкровеннями сучасних пророків. Це не тільки нові знання, але й біблійна екзегетика, втрачені біблійні тексти, а також тексти, написані давніми пророками.

Церква має досить складну організацію. Церковними керівниками є, в основному, чоловіки. Жінки можуть керувати лише жінками і дітьми. Мормони вірять у те, що Церквою керує Ісус Христос через одкровення. Одкровення для усієї Церкви може отримувати тільки одна людина, звана пророком або президентом церкви. Він є частиною Першого президентства, в яке крім нього входять два радники. Воно співпрацює з Кворумом дванадцяти апостолів та іншими організаціями, які всі разом складають те, що називається Вищою владою церкви. У свою чергу ці організації керують певними церковними установами, які завершуються президентством приходів і філій. Всі керівники покликаються з числа парафіян і не отримують зарплати за церковне служіння. Всі члени Церкви, включаючи керівників, платять десяту частину свого доходу (десятину). Церква має великий вплив на спосіб життя своїх парафіян і час від часу бере участь в обговоренні різних суспільних проблем. Церква веде активну місіонерську роботу в усьому світі.

РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА «ЧУДОТВОРЦІ»

22 травня Миколай Чудотворець виступає як Миколай Весняний або Літній Миколай.

11 серпня – день народження святого Миколая, 19 грудня – день смерті, 22 травня – день перенесення мощей до італійського міста Барі, де вони спочивають з 1087 року досі.

У цей день не можна нічого робити на догоду собі. Справи повинні бути спрямовані на допомогу ближньому. Тільки після того, як допоможеш нужденним, можна «годувати» своїх рідних.

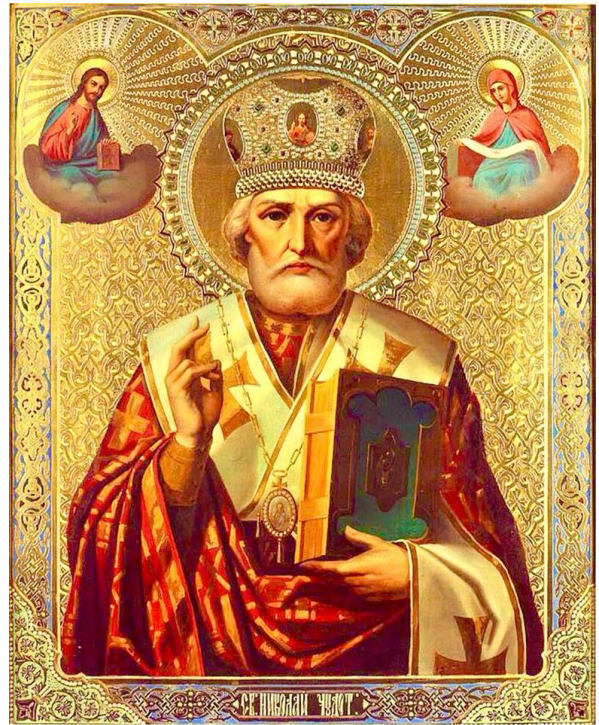
Народні прикмети:

Цілющою вважається роса і джерельна вода. Якщо вмитися такою водою, хвороби відступлять на рік.

Якщо піде дощ – бути хорошому врожаю.

Після Миколая весняного серйозного похолодання не буває.

Щиро бажаємо, щоб Літній Миколай приніс достаток і тепло не тільки на вулиці і в оселі, а й в душі!

**РЕЛІГІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «ХАРИЗМАТИЧНА РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА
ПОВНОГО ЄВАНГЕЛІЯ «ВІДРОДЖЕННЯ»**

Адреса: м. Мелітополь, вул. Генерала Петрова, 112

Тел.: +38(0619) 43-47-64,

Тел.: +38(0619) 42-83-80

Пастор: Малахов Геннадій Димидович та Євгеній Геннадійович

Харизматичний рух — рух всередині християнства, в основному серед протестантських громад.

Послідовники харизматичного руху вважають, що в історії християнства завжди були групи, які подібно до них, наголошували на необхідності прояву у житті віруючих «дарів Духа Святого» і практикували такі дари. Таким чином представники харизматичного руху простежують свою історію до ранньої Церкви, часів Христа та Його апостолів. До своїх попередників вони зараховують, наприклад, монтаністів, рухи релігійного пробудження, пов'язані з іменами Ч. Фіннея, Д. Веслі, Д. Едвардса, Д. Вайтфілда тощо.

Католики-харизмати в свою чергу наголошують ідентичність свого світогляду з доктринами Католицької Церкви, наголошуючи при тому що в житті Католицької Церкви «дари Духа Святого» були завжди присутні.

Назва цієї релігійної течії походить від грецького «харизма» — дар благодаті або Божий дар. Отже, послідовники харизматизму наголошують на прояві дарів благодаті або духовних дарів (дару «інших мов», зцілення, пророцтва тощо) у житті віруючих. Вважається, що віруючий отримає ті чи інші дари після його хрещення Духом Святим, видимою ознакою якого виступає якраз здатність говорити незнайомими мовами.

Харизматичний рух не складає якоїсь однієї певної церкви, а представлений великою кількістю різних релігійних груп, як повністю незалежних, так і об'єднаних в різні союзи. Також харизмати не мають якогось єдиного катехизису. Громади можуть мати відмінності між собою в окремих богословських та культових положеннях, водночас між ними є багато спільного. Це дозволяє робити певні узагальнення.

Харизмати розглядають як єдиний фундамент своєї віри Святе Письмо.

Подібно до усіх християн харизмати вірять в Трійцю. Вони вірять, що Ісус Христос, Істинний Бог і Єдинородний Син Божий, є єдиним Спасителем людства і кожної людини в окремоті. Спасіння людини відбувається по благодаті через віру в Ісуса Христа та Його жертву. Видимою формою прийняття жертви Ісуса Христа виступає покаєння. Вважається, що людина, яка покаялась, народжується згори і отримує спасіння.

Кожен віруючий має пережити хрещення Святим Духом зі знаменням інших мов і отримати дари Духа. Особливо наголошується на дарі пророцтва та дарі зцілення. Вважається, що Господь дає послідовникам Свою надприродну силу, яка реалізується через чудеса.

Харизмати вірять у другий прихід Ісуса Христа, воскресіння мертвих, вічне блаженство віруючих і вічне відділення від Бога для невіруючих.

Своїм повсякденним обов'язком харизмати вважають проповідь Євангелія Ісуса Христа для спасіння невіруючих людей. При цьому проповідь може супроводжуватися чудесами та знаменнями, згідно з 16 розділом Євангелія від Марка.

Харизмати сповідують принцип незалежності релігійних громад, що проте не перешкоджає громадам добровільно об'єднуватися у союзи. Для кожної

громади є характерною власна форма проведення богослужінь, хоча звісно існують і загальні риси: глосолалія, звершення зцілень, молитви за хрещення Духом Святим тощо. Значне місце приділяється співу в супроводі зазвичай молитви й музики або, як його називають харизмати-прославленні та поклонінні. Вони є частиною богослужіння багатьох харизматичних громад, й зокрема швидкі пісні супроводжуються часом танцями. Під час богослужіння вірні закликаються до співучасті у ньому через участь у співі, танцях тощо. Крім офіційного недільного богослужіння для харизматичних громад є характерною організація і проведення так званих малих або домашніх груп протягом тижня — зібрань віруючих за місцем проживання по 6-12 осіб для спільного дослідження Біблії та молитви. Ієрархія відсутня, проте кожна громада чи група громад мають свого визнаного харизматичного лідера, також в громадах є лідери малих груп і інші служителі. Для окремих харизматичних громад є характерною рівність у релігійному відношенні між чоловіками та жінками, можливість для останніх стати пасторами чи місіонерами.

Харизматичному руху властивий певний екуменізм, переконання в благодатності служіння будь-якої Церкви чи конфесії. Міжконфесійні розбіжності сприймаються як порушення Ісусової заповіді любові. Тому в громадах не схвалюється критика тих чи інших християнських віровчень, вірні закликаються до любові і шанобливого ставлення у відношенні до прихильників інших християнських течій.

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «МЕЛІТОПОЛЬСЬКА МІСЬКА ЄВРЕЙСЬКА ОБЩИНА»

Адреса: 72312, м. Мелітополь, вул. Інтеркультурна (Дзержинського), 45/1

Контакти: 42-42-53, 6-12-90, 067-612-08-14

Голова: Стаценко Ганна Володимирівна

Історія Мелітопольської єврейської громади починається практично з моменту заснування міста. Основними заняттями єврейського населення в 2-ій половині 19 ст. були торгівля та ремесла. У 1860-х рр. євреям належало понад 30 лавок, склади, винні льохи, таверни, кустарні майстерні. Наприкінці 19 ст. в Мелітополі виріс обсяг торгівлі хлібом (у т.ч. експорт пшениці), шкірою, вовною та іншими товарами. У 1889 в Мелітополі була відкрита єврейська лікарня, єдина на той час в місті, в 1896 – Талмуд-тора. З 1895 рабином М. був Брагін. В 1910р там 20 синагог, 2 приватних чоловічих і жіночих єврейських училища, 2 єврейські кладовища; Євреям належало близько 200 крамниць. У 1912р працювали товариство допомоги бідним євреям Мелітополя. Дамське товариство допомоги бідним жінкам, дівчаткам і породіллям іудейського віросповідання єврейське ссудо-ощадно Товариство.

З розпадом Радянського союзу починається відродження єврейської життя в нашому місті.

У 1993 році 4 квітня була заснована Мелітопольська міська єврейська громада (далі ММЕО). Ініціативна група в кількості 14 осіб на чолі з Меренбахом, (пізніше він став першим головою) зареєстрували в області Мелітопольську юдейську ортодоксальну релігійну громаду. З виборами нового голови Богомольного Володимира Львовича в 1997 році громаду перейменували в ММЕО, (Мелітопольська міська єврейська громада), яка входить до обласної асоціації національно-культурних товариств, є членом Всеукраїнського

єврейського конгресу, а також членом Об'єднаної Єврейської громади України і входить до Асоціації єврейських організацій та громад (Ваад) України. Сьогодні головою общини є Ганна Стаценко.

Завдяки лояльній і толерантній політиці держави, в 1995 році були повернуті ряд будівель, раніше належавших нашій громаді що знаходиться за адресою вул. Дзержинського 45/1.

У 1998 році відкривається Благодійний фонд «Хесед Вєлвєлє», де працює система соціальної допомоги нужденним. Очолює фонд Проскурня Олена. Основні напрямки діяльності благодійного фонду: соціальна робота – проведення організаційних, фінансових і професійних заходів щодо створення системи соціального захисту членів єврейської громади. Програми (Догляд на дому, Програма «Харчування», Медичні програми, Екстрена допомога). Культурно освітня робота – організація роботи клубів за інтересами, надання можливості спілкування в загальній соціальній і національно-культурному середовищі, психологічна реабілітація.

У 2000 році при благодійному фонді відкривається общинний центр «Ор хадаш», де починають роботу не тільки творчі але і всебічно розвиваючі програми : англійська мова, Світ єврейських традицій, група раннього розвитку дітей «Мазл тов», дитячий клейзмерський ансамбль «Штейтеле», чотири різновікових групи танцювального ансамблю «Мааян» яким беззмінно керує Кучеренко Марина і сімейний клуб «Мишпаха».

Також єврейська община співпрацює з іншими єврейськими організаціями. У стінах громади працює підлітковий клуб скаутів «Цофим», а також агенцією Сохнут відкриті мовні курси по вивченню івриту.

Основною метою створення ММЕО, це створення умов для усебічного розвитку єврейської самосвідомості, виховання глибоких інтересів до

національних традицій, національної культури, мистецтва. Ми проводимо щотижневі шаббати, вивчаємо Тору, відзначаємо єврейські свята: Рош-а-шана, Суккот, Хануку, -Ту би шват, Пурим, Песах, Шавуот і багато інших.

Наша громада бере участь у всіх міських, обласних та всеукраїнських заходах. Танцювальний ансамбль має звання «зразковий». З 2008 року ММЕО активно бере участь у європейському пілотному проекті Ради Європи «Інтеркультурні міста». Дуже активно розвиваємо молодіжно – волонтерський рух, Молодь громади не тільки активно приймає участь у всіх заходах, а також веде підготовку до них. Пише проекти з метою отримання грантів, беруть участь в європейському проекті «Активні громадяни».

Вся робота єврейської громади скоординована на об'єднання і відродження традицій та історії єврейського народу. Сьогодні громада об'єднує сотні євреїв, активно працює з міськими структурами нашого міста. Пам'ятаючи про стародавні традиції народу, беручи участь у сучасному житті України, Мелітопольська міська єврейська громада з упевненістю дивиться в майбутнє свого міста і Держави.

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «МЕЛІТОПОЛЬСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНЕ КАРАЇМСЬКЕ ТОВАРИСТВО «ДЖАМААТ»

Голова: Мірошниченко Галина Геннадіївна

Адреса: 72312, м. Мелітополь, вул. Героїв України (Кірова), 27

Контакти: 050-142-85-75, 098-097-90-97

Мелітопольське національно-культурне караїмське товариство «Джамаат» створене в грудні 1991 р. У витоків його створення стояли Ялпачик Гелій Семенович та Тихонова – Катик Тетяна Олексіївна. Вона була головою товариства на протязі 20 років. Її зусиллям 15 родин мелітопольських караїмів об'єдналися в одну дружну сім'ю.

Діяльність товариства була спрямована на відродження, вивчення та збереження етнокультурної спадщини караїмів. Задля цієї цілі за авторством та під керівництвом Ялпачика Г.С. були підготовлені для друку та видані російсько-караїмський розмовник (1993р.), російсько-караїмський словник (1998 р.). Учебний посібник «21 урок караїмської мови» побачив світ у в 2001 р. та був перевиданий в 2004 р. за допомогою доньки Ялпачика Г. С. Софії Геліївни. У 2014 р. вийшов «Етнографічний нарис о караїмах» за авторство Ялпачик С. Г. та Ялпачик О.С. за матеріалами, яки збирав їх батько та дідусь.

Результатом кропіткої та натхненної праці активістів товариства, викладачів Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Б. Хмельницького, кореспондентів газети «Мелітопольські відомості» став альманах історичних нарисів «Караїми Мелітополя». В книзі відображено великій внесок караїмів у розвиток культури, науки, громадського життя міста Мелітополя. В альманасі зібрано численну кількість фотографій з родинних альбомів караїмів міста. Книга визвала неабиякий інтерес у істориків, етнографів, краєзнавців та вже давно стала бібліографічною рідкістю.

Учні недільної школи (1992 -1993рр.) та відновленої недільної школи з 2009 р. юні та дорослі знайомляться з історією, релігією, традиціями, святами та кухнею караїмського народу, опановують основи караїмського мови.

У 2009 р. за ініціативою членів товариства та при підтримці відділу культури Мелітопольської міської ради засновано молодіжний караїмський фольклорний ансамбль «Джамаат». Керівник ансамблю – випускник Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Б.Хмельницького (далі МДПУ ім. Б.Хмельницького) Пушкар Юрій Васильович. Ансамбль приймає активну участь у міських заходах, фестивалях та конкурсах різного рівня. Неодноразово запрошувався до участі у святкуванні Міжнародного дня корінних народів світу у Криму. Солістка та помічниця керівника ансамблю Трокай-Пушкар Олена Олександрівна на Міжнародному фестивалі народної музики та танців кримських тюрк в Анкарі (2013 р.) привернула увагу організаторів та мала великий успіх у глядачів виконуючи караїмське народні пісні під власний акомпанемент на скрипці.

Караїми Мелітополя пишаються представниками свого малого народу, які внесли великий вклад у розвиток рідного міста. На знак визнання заслуг почесного громадянина м. Мелітополь, відомого мецената Стамболі І. Б. у 2009 р. на будівлі Палацу культури «Жовтень» (у минулому Зимового театру Стамболі) встановлено меморіальну дошку на його честь. Ім'я нашого видатного земляка, вченого з світовою славою, доктора геолого-мінералогічних наук, дослідника Криворізького залізно-рудного басейну Танатара І. І. ще чекає визнання на малій батьківщині науковця.

Діяльність товариства значно активізувалась з поверненням до Мелітополя Макарова – Арабаджи Юрія Сергійовича, підприємця, який зі своїм братом Арабаджи Михаїлом Семеновичем стали гідними продовжувачами традицій благодійництва та меценатства своїх предків. У 2009 р. за їх ініціативою та

переважно за їх кошти на старому караїмському кладовищі встановлено пам'ятний знак караїмам Мелітополя від їх нащадків.

В 2010 р. Макаровим Ю.С. та Арабаджи М. С. відкрито кафе національної кухні «Чир-Чир», де можна покуштувати блюда національної караїмської кухні.

У 2011 р. на базі МДПУ ім. Б.Хмельницького під керівництвом проректора університету з заочного навчання, доценту Арабаджи Олени Семенівні відбулася міжнародна науково-практична конференція «Культурно-духовні основи історичної долі кримських караїмів». В неї прийняли участь караїми України, вчені з України, Туреччини, Росії. Заключної подією конференції стало відкриття караїмського Центру «Кале» присвяченого 20-річному ювілею Мелітопольського караїмського товариства.

У Центрі «Кале» створено Інтеркультурний музей національних товариств м. Мелітополь та караїмський етнографічний музей. Центр відбудовано за ініціативою та за особисті кошти братів Макарова Ю. С. та Арабаджи М. С. Стенди та експозиції музею розповідають про історію, релігію, мову, культуру караїмів, видатних просвітників, вчених, діячів культури та мистецтва караїмів за походженням, які зробили великий внесок в скарбницю не тільки караїмського народу а і всього людства.

У залі музею презентовані також матеріали про діяльність всіх національно-культурних товариств міста на сьогоднішній день, що є наглядним підтвердженням статусу Мелітополя як інтеркультурного міста. Екскурсії проводяться для всіх бажаючих.

Для Мелітопольського караїмського товариства Центр «Кале» дійсно став опорою у діяльності. В його стінах проходять збори товариства, відзначення національних свят, заняття недільної школи, зустрічі делегацій.

Неодноразово Центр відвідували караїми Литви, громадські діячі та вчені з Туреччини. Мелітопольське національно-культурне товариство «Джамаат» підтримує тісні стосунки з караїмськими товариствами Криму, материкової України, Литви, Польщі. Після тимчасової анексії території Криму Мелітополь став новим серцем караїмів України. Представники караїмських товариств Дніпропетровську, Бердянську, Миколаєва, Харкову враховуючи активну позицію Мелітопольського караїмського товариства та наявність такої бази для подальшої діяльності як етнокультурний Центр «Кале», визначили Мелітополь новим центром Всеукраїнської асоціації караїмів. Таке рішення було прийняте на з'їзді караїмських товариств України у липні 2014 р. Координатором діяльності караїмської спільноти одноголосно було обрано Макарова Ю.С.

У вересні цього ж року делегати караїмських товариств міст України також прийняли участь у соціально-культурному форумі «Міжкультурний Мелітополь за єдину соборну Україну».

23-24 травня 2015 р. вперше у Мелітополі були проведені Дні Шапшала присвячені вшануванню пам'яті видатного сину караїмського народу С.М. Шапшала (1873-1961 рр.), участь у яких прийняли представники караїмських товариств материкової України.

З 2011 р. головою правління ГО «Мелітопольське національно-культурне караїмське товариство «Джамаат» являється Мірошниченко Галина Геннадіївна, представник родини Іртлач, відомий у місті лікар-педіатр та громадський діяч.

Наукове видання

**ДОВІДНИК ДІАЛОГІЧНИХ УНІВЕРСАЛІЙ РЕЛІГІЙНОЇ ЕТИКИ В
СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАКТИКАХ РЕЛІГІЙНИХ ГРОМАД
МІСТА МЕЛІТОПОЛЯ**

Головний редактор – Л.Ю. Москальова

Редакційна колегія: К.В. Курносова, О.М. Федоренко

Підписано до друку 15. 06. 2018 р. Формат 60x84/16